

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Jornades sobre l'Arrelament de la Immigració en la Societat d'Acollida: l'Habitatge i la Participació

Consell Assessor d'Immigració de la Generalitat de Catalunya

NOVEMBRE 1997

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
jaume
BOFILL
Bofill

CONCLUSIONS DE LES JORNADES

L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I LA PARTICIPACIÓ

A) DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ

- 1) *La immigració de països extracomunitaris i/o del sud és un fenomen recent en el nostre país, la qual cosa ha portat a intervencions puntuals que responen a la immediatesa* de les necessitats tant per a la societat receptora com pels nouvinguts. Aquestes necessitats giren entorn a l'aprenentatge de la llengua i al mínim coneixement d'instruments relacionals.
- 2) *La societat autòctona està poc avesada al treball en horitzontal, des de la base, en el seu estil i sentit més democràtic.* La participació és ser present en les actuacions des del principi, atenent la voluntat, els desitjos i l'expressió dels implicats; és la realització de l'acció des de la mateixa perspectiva i nivell.
- 3) *La situació dels immigrants no està resolta ja en l'acollida, i és des d'aquesta situació des d'on es deriva la realitat futura de la societat.* Un col·lectiu que es sent rebutjat des del mateix moment de la seva arribada, desenvolupa un sentiment de recança envers la societat predominant del seu entorn que impossibilita les relacions de ciutadania i veïnatge normalitzades.
- 4) *L'habitatge és una necessitat bàsica per ha tothom, però per l'immigrant s'agreuja donada la situació precària entorn a la irregularitat de la seva presència en el territori.* Els estereotips, els tabús, la "por" a la diferència de la població autòctona són entrebancs reals en que es troba una persona immigrant en el moment d'accedir a un habitatge. A aquestes dificultats, cal afegir-hi la legislació entorn als ajuts financers per la compra d'un habitatge, o en relació a l'arrendament urbà o als permisos de treball dels estrangers, entre altres, i tot això, són ítems que porten a situacions explosives que s'aboquen, irremissiblement, a les concentracions de població en precarietat d'habitatge - al barraquisme, en poques paraules.

5) Les polítiques socials que es desenvolupen entorn a la població immigrant tenen més de repressores que no d'incorporadores. Qualsevol intervenció social ha de tenir present la situació de la persona o persones que han de ser-ne receptores. Aquest condicionant limita, ostensiblement, la perspectiva del treball social a realitzar, ja que, de manera general, la població immigrada en situació regular té els mecanismes i les necessitats mitjanament cobertes, pel contrari, és la població immigrant en situació irregular la que pateix l'exclusió i té vertadera necessitat d'atenció.

6) La llei d'estrangeria actual condiciona els permisos de treball, vehicle per la normalització, i crea situacions d'alternança de regularitat-irregularitat. Aquest efecte "Guadiana", posa en entre dit les mesures socials dirigides als immigrants, ja que de manera "legal" no es pot incidir amb una població que es troba dins de la irregularitat, i per tant susceptibles de ser expulsats del territori.

7) Manca de sensibilització social a tots els nivells societat autòctona-societat immigrant. La societat en general necessita tenir el coneixement de les cultures que arriben al nostre país (la saviesa popular recull allò de que "sols estimem allò que coneixem"), però també, les persones immigrants que arriben han de tenir la visió del que és la societat on arriben. Aquest treball a dues bandes ha de ser el que eduqui per la convivència futura en el nostre país.

8) Imatge estereotipada i negativa en els mitjans de comunicació. Tota aquesta manca de coneixent mutu, porta a que es reflecteixi en els mitjans de comunicació. La nostra societat té en els mitjans de comunicació un *quart poder*, el qual té una molt important influència sobre la població que crea tendències, modes i criteris. Si aquest poder reflecteix una imatge etnocentrista i egocèntrica en relació a la població nouvinguda, la gran majoria de la base social del país estarà dins d'un estat d'opinió contrari a la presència de persones immigrants prop seu, la qual cosa és la base fonamental del racisme i la xenofòbia pura i dura.

9) Necessitat de la presència del mediador cultural. Per una bona incorporació a la societat el més important és que existeixi una comunicació, i aquesta es donarà quan l'emissor del missatge i el receptor utilitzin el mateix codi, per això cal la intervenció de professionals que hagin patit sobre la seva pròpia pell l'experiència d'haver d'abandonar el seu país d'origen per poder sobreviure i haver arribat a una altra societat on han trobat entrebancs, però també, els mecanismes necessaris per

sobrepassar-los. Aquesta figura alhora que fer de pont per la comunicació, també és, en alguns casos de forma inconscient, el mirall per el futur desenvolupament.

10) Intervencions socials puntuals, necessitat d'una tasca des de la globalitat i la coordinació. Les necessitats immediates no poden ser obviades, però no es pot encallar el treball social en aquesta perspectiva ja que el resultat és únicament d'apagar focs, però no de solventar la situació. Les persones immigrades tenen una perspectiva de vida en el lloc d'acollida que s'inicia en l'àmbit de la legislació i la jurisprudència, passant per l'habitatge, el treball, l'ensenyament, la sanitat, la participació en la societat civil, el llenguatge i la cultura (pròpia i autòctona).

11) Les associacions han de ser, en aquests moments, d'immigrants i per origen d'aquests. La fita és arribar a les associacions mixtes d'immigrants i autòctons. La manca de tradició associativa, con per exemple per els immigrants magribins, senegalesos o gambians; l'enyorança per els immigrants llatinoamericans o la reivindicació interna de la identitat, són factors que condicionen el fenomen associatiu, per això, i ara per ara, les entitats formades per autòctons i per immigrants a parts iguals i des de l'horitzontalitat són força inviables. Cal assentar les bases de la formació i l'oferta associativa catalanes entre la població nouvinguda per arribar a la plena incorporació. L'existència d'entitats i organitzacions mixtes, sense diferencia entre els seus membres, serà la materialització evident de la normalitat en la convivència plural.

12) Tenir veu en el desenvolupament de l'entorn més immediat. Per què es doni la implicació i l'arrelament cal que una persona es senti que *forma part de*, i per això la manera més idònia de resoldre-ho és la participació que ens dona la forma de govern que tenim, és a dir, la democràcia. *Una persona un vot*, decidir sobre l'entorn més immediat i sentir que s'és membre d'una comunitat és un pas endavant per la construcció igualitària i sense conflictes interètnics. Aquesta participació, a més, ratifica la premissa que per ser membre d'una comunitat una persona s'hi ha d'identificar i també ser-hi identificada per els altres.

13) A l'actualitat es perden molt esforços per la descoordinació entre: tècnics-polítics, sector públic-sector privat, àmbit polític-àmbit administratiu i interinstitucional. La manca d'experiència en el fenomen migratori que s'apuntava al començament, fa que des de diferents àmbits s'intervinguí en l'atenció als col·lectius d'immigrants, això, en forces casos, porta a la duplictat d'accions, per la qual cosa la rendibilització de recursos i esforços és qüestionable. Una

coordinació entre tots ells, el que faria seria augmentar l'oferta de serveis i plantejar la intervenció de manera més globalitzadora i efectiva per a tots.

14) *Les mesures específiques han d'existir de forma temporal dins, però, dels serveis normalitzats.* És important tenir present que la situació a hores d'ara no permet que els serveis acullin a tothom que s'hi dirigeixi, ni per part dels professionals que els desenvolupen, ni per part de la població nouvinguda. La manca de coneixem mutu és a l'actualitat un fet real i que no es pot obviar si el que es desitja és la normalització, però cal tenir molt present que per arribar a aquesta, primer s'ha de passar per un procés adaptatiu, a dues bandes. Una altra mesura resultarà totalment ineficaç per l'objectiu esmentat.

B) POSSIBLES MESURES A DESENVOLUPAR

1) *Plantejaments clars, dins de l'àmbit polític, entorn a la intervenció per l'acolliment de les persones immigrades,* ja que aquest és el moment en que es senten les bases per la incorporació i la convivència futures. La paraula acolliment sempre desperta un cert recel entre la classe política, ja que s'entén com una forma d'atraure a més població, però aquest no és el cas, sinó que salvat els inconvenients que la llei estableix, un cop la persona immigrant està en situació regular al territori, aquest li ha d'oferir unes garanties de supervivència física i sensorial que el facin sentir-se membre de la col·lectivitat. Els posicionaments de rebuig i les dificultats administratives i socials en que es pugui trobar una persona immigrant, li creen un sentiment recíproc negatiu, la qual cosa és un focus potencial de conflicte: per una banda la societat autòctona que no els vol i per l'altra les societats nouvingudes que volen quedar-se mantenint de manera, podríem dir integrista, la seva identitat.

2) *Modificació de la legislació: més facilitadora, menys repressora.* Una correcta incorporació potencia la rendibilitat de les mesures preses i també la normalització com a ciutadans. Avui per avui, qualsevol intervenció ha de passar per el filtre de la llei i el reglament d'estrangeria. Amb aquesta inseguretat, una pretesa incorporació és difícil, ja que la principal preocupació de les persones receptores de les accions passen per la seva permanència -regular o irregularment- en el territori.

3) ***Democratització social***: la participació des de la més pura essència de la democràcia -cada persona un vot- amb capacitat per opinar, parlar, incidir i decidir. En aquests moments la manera de poder-se expressar els immigrants és per la via de les associacions, i això provoca un procés de tancament, ben el contrari seria que la participació en la vida de la comunitat es realitzés com ho fan els altres ciutadans: emetent cada quatre anys un vot. La presa de consciència de ser un element decisor en la vida de l'entorn, és la millor manera per la incorporació i la normalització social.

4) ***Les mesures que es realitzin sobre el tema d'habitatge han de tenir una coordinació institucional per tal d'evitar situacions de discriminació, abusos i especulació***. Han de girar entorn a l'habitatge social i al lloguer social. La legislació, el racisme, la xenofòbia són factors afavoridors de la guettització, ja que fa que es concentrin en un espai reduït un nombre important de persones de la mateixa procedència. La necessitat d'un sostre obre les portes a actuacions fraudulentament que no poden ser denunciades donada la situació en que es troben les persones que el pateixen. El tenir una coordinació entre totes les institucions implicades en cada àmbit, facilita la claredat, l'equitat i la resolució de situacions de precarietat i abusos.

5) ***Afavorir la presència del mediador cultural com a vehicle de comunicació i dinamització del col·lectiu***. El mediador ha de ser el pont per la incorporació, alhora que ha de tenir la capacitat per motivar a les persones per a la participació en la vida social i cívica més immediata. Aquesta participació és el que propiciarà el desenvolupament de la comunitat i les relacions interculturals de manera quotidiana.

6) ***La intervenció amb els col·lectius d'immigrants s'ha de plantejar des de la perspectiva global, amb la suma d'esforços dels àmbits institucionals i privat***. Les mancances en un àmbit determinat en la vida d'una persona, l'afecten sense cap mena de dubte en tots els altres nivells, per això és imprescindible establir una política globalitzadora per les actuacions. Aquesta fita, amb la unió dels esforços que avui ja es donen és possible, cal però una ferma voluntat de coordinació i la suma d'aquests esforços, de manera que el lideratge sigui horitzontal, situant el protagonisme en l'acció i no en qui la realitza.

7) *Caldrà, ara per ara, potenciar l'associacionisme dels immigrants amb entitats autònomes* per tal de que sigui una forma de suport i d'aprenentatge amb la fita de la incorporació a les entitats que configuren la xarxa associativa del nostre país.

8) *Si bé les necessitat condicionen les programacions per la intervenció, cal tenir una visió de futur i treballar de cara a la prevenció* davant les previsions que sobre immigració realitzen demògrafs, sociòlegs, geògrafs i altres professionals que es mouen entorn a les migracions humanes.

GRUP DE TREBALL NÚM. 1

"Estratègies per a millorar l'accés i les condicions de l'habitatge"

L'habitatge és una necessitat bàsica per a tothom, com a referent existencial i com a eina d'integració i participació en la societat. L'accés a un habitatge amb les condicions mínimes es converteix, per tant, en una condició *a priori* de tot projecte integrador relatiu als nouvinguts i a la població en general. Afecta, per tant, tots els àmbits i els serveis locals a un nivell transversal, i no només, als serveis socials.

Les intervencions adreçades a aquests dos objectius, l'accés i la millora de les condicions de l'habitatge, han de tenir com a grup destinatari la població desfavorida, entre la qual s'inclouen els col·lectius d'immigrants. No es poden plantejar, doncs, polítiques excloents ni discriminatòries de cap col·lectiu, si no volem afavorir la creació de guettos a les nostres ciutats o pobles i potenciar. Contràriament el que cal potenciar és l'objectiu de la plena integració, per evitar provocar agravis comparatius amb altres col·lectius i persones que no tenen tampoc satisfeta aquesta necessitat bàsica.

Aquests dos requisits han de ser previs a tota política d'habitatge dirigida als immigrants, per això cal una inserció veïnal i comunitària normalitzada i integradora, dins dels paràmetres considerats per la població en general, i al mateix temps també necessita intervencions específiques que superin la desigualtat d'accés per raons de llengua, cultura i situació administrativa. Aquestes necessitats específiques no poden, de cap manera, construir-se en problema social, sinó que hauran de ser tractades com a una nova necessitat i realitat social.

Per tot això, calen, doncs, mesures d'acompanyament i acollida d'aquests nous ciutadans, complementant-les amb campanyes de sensibilització, i al mateix temps de pont entre tots dos col·lectius. En aquest sentit, poden anar les mesures per la implementació de la figura del mediador intercultural, el qual s'haurà d'inserir en

una política activa d'informació i de sensibilització, la seva tasca s'orientaria a assessorar, interpretar i suavitzar el procés d'inserció comunitària dels nouvinguts.

Especialment activa haurà de ser la seva tasca en contextos de treball temporal. Altres mesures, com els punts informatius, poden servir al mateix temps per engegar intervencions tendents a millorar la qualitat dels seus habitatges, en el context dels serveis adreçats a tota la població.

La situació actual en el mercat de l'habitatge no facilita l'accés dels col·lectius més desfavorits a un habitatge en condicions, i això és del tot cert pel que fa als immigrants. L'escassetat i la carestia del mercat de lloguer és una d'aquestes dificultats, però no l'única si parlem d'immigrants; així la resistència d'alguns propietaris i/o agents de la propietat immobiliària (API) a llogar pisos a immigrants és el reflex d'estereotips negatius envers aquests col·lectius. De vegades, aquestes opinions negatives dels autòctons es projecten també en la situació sociolaboral del col·lectiu d'immigrants, que es veuen obligats a superar amb grans dificultat en la recerca d'oportunitats en el mercat laboral. Cal treballar aquesta persistència de prejudicis negatius, i amb un treball de sensibilització i informació als propietaris i possibles llogaters sobre drets i deures d'uns i d'altres. La Llei d'Arrendaments Urbans, amb la prohibició de fer contractes de curta durada, pot ser també un obstacle important per a aquests treballadors no sempre estables a la mateixa població.

En l'àmbit local i de promoció de l'habitatge social, la problemàtica dels immigrant adquireix una importància especial. Aquesta problemàtica és en part comuna a la resta de col·lectius (excessius tràmits burocràtics, per exemple), però també conté especificitats; podem fer esment d'aquesta mateixa situació legal, on s'alternen estatuts de regularitat i d'irregularitat i de residents i no-residents. Afavorir i potenciar l'empadronament dels nouvinguts pot suavitzar aquesta barrera existent.

Per una altra banda, i amb les experiències amb les quals comptem, sembla que les intervencions municipals de més èxit són aquelles que conjuguen l'existència d'un lloguer social amb la col·laboració amb entitats privades. La instància municipal i/o les entitats o ONG.s, actuen d'avaladors o de prestadors d'aquests habitatges, o d'habitatges de particulars que reben contrapartides de millora en el seu habitatge. No semblen viables, per escassetat i carestia del sòl urbanitzable, la cessió de terrenys per a autoconstrucció que després es lloga a un preu social, malgrat es constata que aquestes experiències poden ser vàlides de la mateixa

manera que ho són en altres països, en tot cas caldrà que canviï el marc normatiu actual, el qual limita les intervencions dels ajuntaments i altres organismes.

La política d'habitatge per immigrants no es pot deslligar d'una política global adreçada a la població en general, ni circumscriure's a l'àmbit dels serveis socials. Cal una implicació de tota la societat per aconseguir que tots els nouvinguts tinguin els drets que li són propis a la ciutadania, entre els que hi ha el d'un habitatge digne i accessible.

Fàncina Planas i
Antoni Peralta

GRUP DE TREBALL NÚM. 2

" Barri i immigració un nou paisatge humà. Consideracions a tenir en compte per a la convivència "

La concentració de la població immigrada en determinats barris o zones, és en aquests moments un fet que a més a més sembla inevitable degut a les següents raons:

- L'immigrant quan arriba desconeix el nou entorn i aquest no està preparat per acollir-lo. Així l'acollida passa necessàriament per altres compatriotes, que en moltes ocasions també desconeixen els serveis i recursos normalitzats i que recorren, per ajudar-se uns a altres, a xarxes informals que formen al voltant de determinats barris o zones.
- L'accés al mercat d'habitatge és molt difícil per les reticències dels propietaris i API's, així com per la quantitat de requisits que es demana als immigrants. Aquests han de recórrer a llogar habitatges que altres compatriotes coneixen i que acostumen a estar en males condicions, raó per la qual es lloga als immigrants i no a la població autòctona que té més possibilitats d'escollir. Aquesta mena d'habitatges acostumen a estar localitzats en els cascs antics de les ciutats o en promocions públiques d'habitatge antigues.
- La política migratòria actual que té més de policial que d'integradora, fa que hi hagi un important nombre d'immigrants en situació irregular, que han d'anar "amagant-se", que no poden tenir una vida social oberta, per tal de que no se'ls localitzi i expulsi del país.

Aquestes raons que porten, de moment, cap a la concentració no tenen perquè esdevenir en productores de guetització i més ara en que el nombre d'immigrants a Catalunya no és molt important. Existeix, però, la possibilitat de que si no s'atenen aquestes situacions donant-les sortides, es produeixin situacions de tancament dels col·lectius d'immigrants en si mateixos; creant, així mateix, un cert rebuig

dels autòctons cap als immigrants, per que no s'incorporen, i dels immigrants cap als autòctons, per que no ha estat capaçs d'acollir-los tal i com ells esperaven.

Per tot això cal avançar en la línia de que les persones immigrades tinguin els mínims següents:

- Sistemes d'acollida que permetin a l'immigrant, si es que vol, substituir l'acolliment entre compatriotes (habitatge, coneixement del barri, etc)
- Majors facilitats per obtenir permisos de treball, ja que això evita l'obscurantisme i el treball submergit que es dona en l'actualitat.
- Més flexibilitat en l'obtenció del permís de residència, de tal forma que no hagin d'anar amagant-se i recurrent (indefectiblement) a xarxes informals d'acollida que accentuïn el seu tancament.

Les dues darreres premisses són de caràcter global i no van ser tractades en profunditat en el grup de treball, però la primera sí que responia a tal objecte. De la seva anàlisi es va arribar a les conclusions següents:

1. Les característiques que haurien de tenir les activitats que es desenvolupessin per que la convivència en els barris respongués més a la nova realitat multicultural són:

- Facilitadores del coneixement interpersonal, ja que les voluntats individuals són la base de la comunicació intercultural.
- Motivadores per a la participació en els serveis i associacions del barri. Tot i que s'és conscient que això és difícil i que anirà per llarg, ja que s'ha de fer una feina amb la població d'acollida i una altra amb la població nouvinguda. Es parla de les reticències de la població magribina a associar-se i es dona una explicació per part dels membres d'aquest col·lectiu, al Marroc no hi ha llibertat d'associacionisme per tant no hi ha costum.
- Promotores de la sensibilització a través de campanyes, tant en la societat d'acollida com en la població immigrada. Aquestes campanyes hauran de prioritzar la comunicació i el coneixement mutu.

- Preparar xarxes d'acollida que facilitin d'accés als recursos normalitzats per part dels immigrants.

2. El paper que l'administració ha de jugar davant d'aquesta nova realitat ha de ser:

- Posar els mitjans necessaris per que es pugui portar a terme tot el que s'ha dit anteriorment. Aquest tema s'ha de prendre com una prioritat, ja que estem en un moment en que les polítiques preventives poden evitar problemes posteriors.
- Fer arribar els serveis normalitzats a la població immigrant, no crear nous però si adaptar els existents a les característiques pròpies d'aquests pobles (mediació, traducció, etc).
- Evitar la guetització en els serveis normalitzats com les escoles.

3. El paper que han de jugar els mitjans de comunicació davant d'aquesta nova realitat multicultural ha de ser:

- No donar una imatge exclusivament negativa de la població immigrada, sobre tot els mitjans de comunicació local.

**Paco Estellés i
Genisa Prats**

GRUP DE TREBALL NÚM. 3

"Associacionisme i participació dels col·lectius d'immigrants en projectes de desenvolupament intercultural"

1. El debat d'aquest grup es va iniciar intentant donar resposta a la qüestió:
associacionisme d'immigrants o no?

Des d'aquest punt de partida, es va desenvolupar un discurs per part de la població immigrada, que en aquest grup representava poc més del 50%, sobre la necessitat d'agrupar-se com a única forma, avui per avui, per fer sentir la seva veu, però to i això, s'hi van fer algunes consideracions:

- a) les associacions han de ser específiques, per origen, per:
 - a.1. identificació i identitat
 - a.2. unificació d'interessos
 - a.3. agrupació de necessitats i no cal que siguin socials. Enyorament
 - a.4. etnocentrisme dels autòctons
 - a.5. *divanisme de l'associacionisme*
- b) les associacions mixtes han de ser el final d'un procés
↓
mixtes
- c) per un bon moviment associatiu mixt els autòctons els hi manca aprendre a escoltar
- d) els autòctons han de fer, en un principi, el paper d'acompanyament i de suport, per l'adaptació
- e) el diagnòstic de la situació i les propostes de programació per la intervenció, han de sorgir de la "veu" dels immigrants
- f) cal aprofundir en el concepte d'"integració recíproca", entès com que quan un immigrant arriba ho fa amb una "maleta" on hi ha la seva formació, els seus

coneixements, la seva història i la seva vida, a l'arribar es troba amb una cosa diferent que amb el temps s'hi anirà adaptant, ja que disposa dels mitjans per fer-ho, sols necessita una guia, una pauta per a aconseguir-ho.

- g) abandonar el mot "estranger", ja que per "estranger" s'entén una persona amb bitllet d'anada i tornada i l'immigrant sols té o tenia el bitllet d'anada
- h) la participació dels immigrants en una associació és puntual, quan se li dóna una necessitat, després l'abandona

RESUM: les associacions són necessàries per a fer sentir la veu dels immigrants, però aquestes, ara i aquí, han de ser específiques, és a dir, integrades per persones d'un mateix origen que comparteixen necessitats, interessos, identitat i enyorament. Amb tot, aquest és el primer pas d'un procés l'objectiu del qual són les entitats mixtes. Els autòctons, però, han d'aprendre a tractar als immigrants d'igual a igual, i abandonar el concepte de que participació és que l'immigrant mostri el seu folklore i la seva gastronomia.

2. Es va destacar la importància del "mediador" entès aquest com:

- a) la persona que posà en comunicació dues cultures
- b) el/la coneixedor/a de les causes de la immigració
- c) el punt de referència per la participació i la incorporació social
- d) la figura situada en el mateix plànol de l'immigrant
- e) el que possibilita la sensibilització a banda i banda
- f) el que té la funció de la resolució de conflictes, entesos com a trobada de dues cultures que han d'aprendre a coneixe's, no com a baralla

3. Es reconeix que el mediador ha de jugar el paper de dinamitzador del seu col·lectiu, per a participar realment en la societat d'acollida des de les associacions, ja que l'apropament a les entitats per part de la població immigrada es realitza únicament quan es dóna una situació de necessitat. Així mateix, el fet de dinamitzar la població va lligat a les activitats i/o actuacions que desenvolupa o

pot desenvolupar una associació, al grau d'acció que tenen o el potencial que poden tenir les persones que la conformen, i tot això està estretament vinculat al fet econòmic.

4. La manca de recursos econòmics dels membres que formen l'entitat, dificulta que aquests puguin fer aportacions pel manteniment d'aquesta, per la qual cosa, ha de ser l'administració pública la que posi els mitjans per tirar endavant els projectes a realitzar. En aquest sentit, l'opinió del grup de treball va ser la de que les administracions no tenen una política clara d'actuació, ni tampoc una voluntat real per intervenir amb població immigrant, per aquest motiu els recursos que s'hi destinen són minsos, pràcticament simbòlics.

5. De manera generalitzada i unànime, es va reclamar la participació activa dels immigrants en els comicis locals, ja que aquesta és la manera de ser presents i sentir-se que es forma part d'un indret. Quan es viu en un municipi, es passa a formar part de la col·lectivitat i es gaudeix i es pateix per les mateixes causes, per la qual cosa, en aquest marc, l'immigrant té el dret i el deure d'expressar-se com qualsevol altre veí: una persona, un vot.

Rosa Llopis i
Elena Rovira

EL MOMENT ACTUAL DE LA IMMIGRACIÓ

Per Joaquim Giol,

*President de la Fundació Càrites Immigració
de Girona*

L'Estat espanyol en general i Catalunya en particular, tenen una situació privilegiada en el context europeu. el nombre d'estrangers residents és poc significatiu; 461.364 a tot l'Estat espanyol i 83.299 a Catalunya, segons l'Anuari d'estrangeria de 1995. Sobre la població total, suposa una taxa de l'1% a l'estat espanyol i l'1,4% a Catalunya, molt inferior a la resta dels països d'Europa. Si considerem que d'aquests estrangers, només la meitat procedeixen del Tercer Món, el percentatge es situa en el 0,5%.

Davant del fenomen de la immigració existeixen **diferents actituds de resposta**, que van des del rebuig racista o xenòfob a l'assimilació, passant per la multiculturalitat o la integració. De totes elles, la integració és, segons nosaltres, l'opció més adequada. Proseem alguns dels elements imprescindibles en un procés d'integració: la capacitat d'autonomia dels immigrants en la societat d'acollida, la participació en igualtat de drets i responsabilitats en tots els àmbits de la vida social i ciutadana i el reconeixement de totes les persones i col·lectius com a interlocutors i corresponsables en la construcció d'una societat assequible per a tots.

Per tal de que aquests processos siguin possibles hem d'eliminar les **causes que provoquen l'exclusió** dels immigrants i passar d'una política d'estrangeria, que accentuen els elements de control de fluxos d'entrada i de situació administrativa dels immigrants, a una política global d'immigració que, havent resolt aquests qüestions, obri les línies fonamentals del procés d'integració.

Les causes que poden portar a un immigrant a situacions d'exclusió social i que poden invalidar qualsevol política integradora, són diverses. Però abans de tot volem fer una matització: no podem establir un nexa de relació directa entre immigració i marginació social. L'immigrant, encara que pugui patir algunes exclusions socials, no és un marginat. Ho serà si aquestes exclusions cristal·litzen

i, donat que parlem d'integració i no de reinserció, les mesures a prendre no seran les mateixes que en els casos de marginació.

En general, un *status* legal excessivament precari fa molt difícil els processos d'integració. Tan per part del propi immigrant que no pot planificar el seu futur amb un mínim de seguretat, com per la pròpia societat d'acollida, que no mostra la seva cara més amable.

Indirectament caldrà que es procuri que el govern central prengui les mesures necessàries per consolidar la situació legal dels immigrants.

La regularització extraordinària de treballadors estrangers de l'any 1991 fou el primer pas cap aquella **política global d'estrangeria**, inexistent fins aquell moment donades les característiques del procés migratori en el nostre país. Més de cent mil immigrants varen obtenir el permís de residència i treball, sorgint d'una situació de penosa irregularitat. Aquesta situació va permetre a molts d'ells contemplar per primera vegada la integració com un procés possible. Per tal que el procés no es trenqui cal que es continuïn prenent diverses mesures que tendixin a articular una política global d'immigració.

Alguns dels elements que ens semblen bàsics per a una **política d'immigració**, han estat ja elaborats. Un control raonable de fluxos d'entrada, acompanyat de la modificació dels tipus de permís de residència i treball i del reconeixement del dret a la reagrupació familiar, per a consolidar la situació legal dels immigrants. Aquesta és una competència exclusiva del govern central de l'Estat. El segon element és la integració, amb l'accés a la vivenda, la sanitat, l'ensenyament i la formació dels immigrants. L'administració municipal, la més pròxima al ciutadà, ha d'assumir el tercer element: establir canals de participació i diàleg; atendre les necessitats socials i donar suport als processos d'integració i formació amb una política que tendeixi a obtenir pels immigrants el tracte de ciutadans.

La **política global d'immigració** ha de construir-se sota la previsió de consens, amb l'objectiu últim de l'obtenció de la condició de ciutadà pels immigrants que resideixin en el nostre país. La previsió és necessària i possible donades les característiques del fenomen migratori i ha d'evitar que la immigració, que respon a causes estructurals i genera alguns problemes d'ordre social i polític, es converteixi en un problema per si sola. I el consens, no només entre les forces polítiques del Parlament, si no també entre els agents i forces socials, ha de permetre que les polítiques a desenvolupar no siguin excessivament traumàtiques, ni per a la societat d'acollida ni per als immigrants, procedents de cultures molt diverses i que tenen la voluntat d'integrar-se entre nosaltres. Tot

això des de la participació en l'elaboració de la política europea d'immigració. La resposta que es doni al fenomen migratori i als desafiaments que ens plantegi serà un element important en la configuració de la Unió Europea: una Europa solidària; respectuosa amb els drets i les cultures que provenen d'altres continents, o, pel contrari, una Europa autoritària i tancada en si mateixa.

Després de la reforma del Reglament de la Llei d'Estrangeria, cal passar com dèiem, d'una política d'estrangeria a una política d'integració. S'ha d'obrir als col·lectius d'immigrants la possibilitat de participar activament en la construcció de la nostra societat, enriquint-la d'aquesta manera amb la seva aportació cultural, a més de l'econòmica.

Encara que d'aquí uns anys -els optimistes parlen de vint- el Nord d'Àfrica es converteixi en receptor de mà d'obra i els fluxos migratoris disminueixin o, el que és més probable, canviïn qualitativament, això no justifica l'abandonament dels processos d'integració dels estrangers que hagin arribat i continuïn arribant a casa nostra. D'aquí la necessitat d'establir polítiques d'integració.

Voldriem analitzar alguns dels àmbits d'exclusió dels immigrants:

1. **L'exclusió laboral.** Sense el corresponent permís de treball és impossible treballar legalment, el que significa que la persona en qüestió es veurà abocada a l'economia submergida. Sense cap protecció legal. Tampoc és possible accedir als cursos de formació laboral. De manera que la seva situació en el mercat laboral és cada cop més precària.
2. **L'exclusió de la família.** La dissociació dels vincles familiars i socials, les dificultats de comunicació, la crisi dels valors d'origen amb que es troba l'immigrant quan no veu reconegut el seu dret en viure en família, o no li és possible exercir-lo, són una font de conflictes personals i d'inadaptació.
3. **L'exclusió de la sanitat.** Les lleis sanitàries no preveuen l'accés habitual a la sanitat per als estrangers que es trobin en situació irregular, generant greus problemes i injustícies.
4. **L'exclusió de l'habitatge.** Donada la incapacitat de signar un contracte si no es disposa del corresponent permís en els casos de lloguer d'habitatges i la dificultat que comporten els permisos d'un any de durada quan es vol accedir a les ajudes públiques per a la compra d'un habitatge.

La immigració a Catalunya. Catalunya ha acollit altes cotes d'immigrants de l'interior de l'Estat que en alguns aspectes, com el lingüístic per exemple, encara no han acabat plenament el seu procés d'integració. Si bé és cert que hi ha una clara convivència entre les dues comunitats lingüístiques, també ho és que hi ha hagut intents desestabilitzadors, que s'agreuarien si alguns sectors de la immigració més recent prenguessin part pel castellà.

La integració lingüística dels col·lectius d'immigrants estrangers ens sembla primordial. I si bé aquest fet s'aconsegueix fàcilment a l'escola amb els infants, amb els adults hi ha més dificultats. L'idioma que demanen inicialment, en dirigir-se a les escoles d'alfabetització o de formació global, és el castellà. I això per diferents raons, que, per ara, no tenen cap connotació política, ni estrictament lingüística.

En primer lloc els sembla que, donat que el castellà és parlat per molta més gent, els serà més fàcil trobar feina i desplaçar-se, si cal fora de Catalunya, a treballar. També per la pressió dels mitjans de comunicació, majoritàriament en castellà.

Per altra part, les condicions econòmiques i la dificultat de trobar habitatge els porten a zones de la ciutat on el català no és la llengua habitual de comunicació. Una cosa semblant passa a la feina en els nuclis urbans. Al món rural, en canvi, el català s'imposa lentament: al pagès que lloga un immigrant, el català l'hi és més còmode i als veïns també.

En general cal dir que l'immigrant és força permeable en aquest aspecte, i que la seva tria depèn bàsicament de l'influència de l'entorn on viu i treballa.

Davant d'aquest fet, ens sembla que, és important que, sense fer-ne problema, es tingui cura de l'aspecte lingüístic. Amb tot, la possibilitat de l'assumpció del català com a llengua habitual depèn, com dèiem, de factors que no són estrictament lingüístics: de les possibilitats de fixar la seva residència a Catalunya i, per tant, de moure's amb una certa seguretat en el mercat de treball, i de trobar habitatge. L'excessiva mobilitat geogràfica i laboral dificulta qualsevol procés d'integració. La percepció que ells tinguin del català és també important, no seria positiu que poguessin percebre'l enfrontat i en competència amb la seva llengua materna.

Donat que, ni l'àrab, ni molt menys les altres llengües, representen una alternativa al català, caldria considerar l'oportunitat de que, on hi ha un nombre significatiu d'immigrants, se'ls ofereixi la possibilitat d'aprendre i mantenir la seva llengua materna.

També els mitjans de comunicació haurien de fer un esforç per ser més presents en aquest món de la immigració. No tant en la informació puntual, que ja es dona, sinó amb voluntat educadora. Potser les ràdios locals, amb programes fets per ells, o pensats per ells, i que fossin fets amb la seva llengua materna i català. Entenem que cal posar les eines necessàries per tal que l'accés al català dels col·lectius d'immigrants, no es vegi dificultada pels fets que exposàvem abans. També seria important recolzar l'elaboració en català de material d'alfabetització d'adults específic per a immigrants.

De moment aquest fonamentalisme, quan es manifesta, només ho fa amb un canvi d'actitud davant la societat d'acollida: els nens deixen el reforç escolar, les dones els cursos de costura o cuina, els homes els cursos d'alfabetització, etc. Les dones es tanquen a casa, i els homes es limiten a treballar. Amb això, a més de la ghetització, s'afavoreix també la discriminació. En les associacions d'immigrants que entren en aquest procés, augmenta sensiblement la malfiança envers les organitzacions no governamentals i la societat en general.

La resposta policial traduïda en una major pressió sobre aquests grups i les respectives mesquites, és poc eficaç i, si és l'única mesura, contraproduent. Reforça els arguments per tancar-se en el propi grup i la idea que no hi ha voluntat de respectar les seves creences i costums.

El paper de la **dona** és fonamental, per aquest motiu cal potenciar els elements de promoció de la dona, la igualtat de drets entre conjuges, etc., que han suposat tants sacrificis a occident.

Un altre aspecte preocupant és el que fa referència a la pràctica de la **prostitució** entre els col·lectius d'immigrants. Sovint són abocats per les necessitats econòmiques o per l'afany de les xarxes d'immigració il·legal. L'experiència dels països de la resta d'Europa indica un creixement del nombre d'immigrants que es veuen abocats a situacions que, en el cas dels menors, revesteix una gravetat especial.

La **segona generació** té un paper fonamental a l'hora de marcar el signe dels processos d'integració. Caldrà reforçar els elements que facilitin la seva integració social, sigui en l'aspecte escolar, sigui en el de la formació laboral.

El paper que juguen les **organitzacions no governamentals** en el camp de la immigració és prou clar. Tant en la vessant de prevenció com en la contenció de

GRUP DE TREBALL NÚM. 4

"Programes de desenvolupament local: Línies d'actuació a considerar des de la perspectiva del treball amb població immigrada"

Considerant a priori que al nostre país la democràcia és recent i que per tant, la cultura de participació i en general la cultura democràtica és limitada i que hem de partir de la realitat existent, el grup va tractar els aspectes següents :

1. Moment actual del treball amb la immigració estrangera :

* Som molt a l'inici d'un fenomen que fins ara ha provocat només intervencions puntuals i superficials per part dels que treballen en aquest terreny o de les mateixes administracions, tal com: l'aprenentatge de la llengua, el coneixement intercultural, etc. Aquestes intervencions, però, estan essent positives perquè serveixen de pont i llançament de processos d'integració positius. Haurien de servir també per a la realització d'anàlisi i reflexions que portessin cap a fórmules d'integració real i efectiva de la població immigrada tal com l'exercici del dret de vot.

* Es constata una desarticulació i desconexió important dels esforços que es fan en el treball amb població immigrada que és molt preocupant quan és dins de les diferents àrees polític-administratives d'una mateixa administració o entre els nivells tècnic-polític i ciutadà d'un mateix territori.

2. Plantejament a fer

* Aconseguir la modificació del marc legal de manera que s'atorgui la ciutadania real a tota la població immigrada: donar dret a expressar-se per generar cohesió i sentiment de pertinença a partir del qual es pugui actuar activament en un determinat marc social.

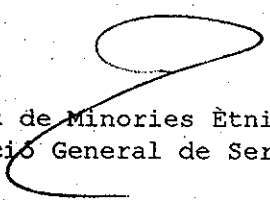
- * El treball ha de partir de la definició d'una voluntat política que concreti la idea que tothom és part de i que ens faci treballar per que tothom se senti part de.
- * Les accions que es plantegin han de donar respostes transversals des de l'administració a unes situacions globals que impliquen el treball des de les diferents àrees político-administratives.
- * Seguir treballant en la realització d'actuacions concretes i elementals que poden ser utilitzades com a actuacions pont que serveixin per reconèixer i "llançar" persones amb potencialitats, que poden servir de revulsiu positiu (mediacions i altres)

Montse Cervera i
Carles Riera

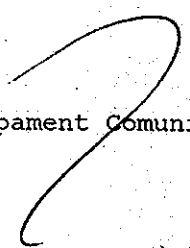
Benvolgut/da,

Et fem arribar les conclusions de les jornades celebrades el passat mes de novembre sobre " l'Arrelament de la Immigració en la Societat d'Acollida: l'Habitatge i la Participació" , juntament amb la ponència del Sr. Joaquim Giol, President de la Fundació Càrites Immigració de Girona, que mancava a la documentació que ja us vàrem lliurar.

Cordialment,

Unitat de Minories Ètniques
Direcció General de Serveis Comunitaris

AEP Desenvolupament Comunitari

Barcelona 2 de març de 1998.

GRUP DE TREBALL N° 1

ESTRATÈGIES PER A MILLORAR L'ACCÉS I LES CONDICIONS D'HABITATGE.

- ☒ Tipus d'intervenció que es proposen.
Intervencions específiques per immigrants o per la població en general. Quin ha de ser el marc polític/teòric.
- ☒ Seguiment i suport posterior per l'inserció veïnal i comunitària
- ☒ Sobre els projectes concrets. Tipus d'intervenció:
Rehabilitació, habitatges de pas, mediació intercultural, punts informatius ... Anàlisis i propostes de millora.
- ☒ Política d'habitatge pels temporers.
- ☒ Com resoldre els requisits legals per accedir a un habitatge de lloguer. Avals? (ONGs, Administració pública...)
- ☒ Propostes de projectes d'ocupació en la recerca d'estratègies per millorar l'accés i les condicions d'habitatge.

ESTRATEGIAS PARA MEJORAR EL ACCESO Y LAS CONDICIONES DE LA VIVIENDA.

- ☒ Tipos de intervención que se proponen.
Intervenciones específicas para inmigrantes o para la población en general. Cual ha de ser el marco político/teórico.
- ☒ Seguimiento y apoyo posterior para la inserción vecinal y comunitaria
- ☒ Sobre los proyectos concretos. Tipos de intervención:
Rehabilitación, pisos de paso, mediación intercultural, puntos de información ...
Análisis y propuestas de mejora.
- ☒ Política de vivienda para los temporeros.
- ☒ Cómo resolver los requisitos legales para acceder a una vivienda de alquiler. Avals? (ONGs, Administración pública...?)
- ☒ Propuestas de proyectos de ocupación en la búsqueda de estrategias para mejorar el acceso y las condiciones de la vivienda.

COORDINACIÓ/COORDINACIÓN
Francina Planas. Direcció General de Serveis Comunitaris
Antonio Peralta. AEP. Desenvolupament Comunitari

GRUP DE TREBALL N° 2

BARRI I IMMIGRACIÓ UN NOU PAISATGE HUMÀ. CONSIDERACIONS A TENIR EN COMPTE PER LA CONVIVÈNCIA INTERCULTURAL.

☒ **Marc general. Consideracions òptimes.**

Anàlisi de la tendència a la concentració dels immigrants en zones-barris determinats i el tancament que es pot produir.

Anàlisi de la realitat social

Flux barri-ciutat. Les intervencions de sensibilització s'han de fer només a les zones-barris on hi ha major presència/concentració o s'han de fer obertes en el marc de les ciutats per evitar la gütetització.

☒ **Alternatives i estratègies d'intervenció**

Presència dels immigrants a la xarxa social/associativa. El treball amb els immigrants i el treball amb la xarxa

Conflictes veïnals.

Les campanyes impersonals de sensibilització

El rol de les administracions

☒ **Xarxes formals i informals**

BARRIO Y INMIGRACIÓN UN NUEVO PAISAJE HUMANO. CONSIDERACIONES A TENER EN CUENTA PARA LA CONVIVENCIA INTERCULTURAL.

☒ **Marco general. Consideraciones óptimas.**

Análisis de la tendencia a la concentración de los inmigrantes en zonas-barrios determinados y gütetización que es se puede producir.

Análisis de la realidad social

Flujo barrio-ciudad. Las intervenciones de sensibilización se han de hacer solamente en las zonas-barrios donde hay mayor presencia/concentración o se han de hacer abiertas en el marco de las ciudades para evitar la gütetización.

☒ **Alternativas y estrategias de intervención**

Presencia de los inmigrantes en la red social/asociativa. El trabajo con los inmigrantes y el trabajo con la red.

Conflictos vecinales.

Las campañas impersonales de sensibilización

El rol de las administraciones

☒ **Redes formales e informales**

COORDINACIÓ/COORDINACIÓN

Paco Estellès. Direcció General de Serveis Comunitaris

Genisa Prats. AEP. Desenvolupament Comunitari

GRUP DE TREBALL N° 3

ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ DELS COL·LECTIUS D'IMMIGRANTS EN PROJECTES DE DESENVOLUPAMENT INTERCULTURAL

- ☒ Associacionisme d'immigrants o no?. De quina mena?
Associacionisme d'interessos mixtos : població immigrada-població autòctona.
Associacionisme representatiu?.
- ☒ Paper que haurien de jugar en projectes de desenvolupament: Gestió, mediació intercultural, participació del disseny, seguiment, avaluació...
- ☒ Estratègies facilitadores de la presència dels immigrants en projectes de desenvolupament local :
La formació
El treball de sensibilització amb la resta de la comunitat....
- ☒ Eleccions Municipals i participació dels immigrants: Acceptar el repte polític i la participació

ASOCIACIONISMO Y PARTICIPACIÓN DE LOS COLECTIVOS DE INMIGRANTES EN PROYECTOS DE DESARROLLO INTERCULTURAL

- ☒ Asociacionismo de inmigrantes o no?. De qué tipo?
Asociacionismo de intereses mixtos : población inmigrada-población autóctona.
Asociacionismo representativo?.
- ☒ Papel que tendrían de jugar en proyectos de desarrollo: Gestión, mediación intercultural, participación del diseño, seguimiento, evaluación...
- ☒ Estrategias facilitadoras de la presencia de los inmigrantes en proyectos de desarrollo local :
La formación
El trabajo de sensibilización con el resto de la comunidad....
- ☒ Elecciones Municipales y participación de los inmigrantes: Aceptar el reto político y la participación.

COORDINACIÓ/COORDINACIÓN

Rosa Llopis. Direcció General de Serveis Comunitaris
Kira Bermudez. AEP. Desenvolupament Comunitari

GRUP DE TREBALL N° 4

PROGRAMES DE DESENVOLUPAMENT LOCAL: LÍNIES D'ACTUACIÓ A CONSIDERAR DES DE LA PERSPECTIVA DEL TREBALL AMB POBLACIÓ IMMIGRADA

- ☒ Actuacions específiques amb col·lectius concrets versus actuacions globals que incorporin col·lectius concrets.
- ☒ Àmbits d'intervenció específics en els que cal aprofundir quan es treballa amb immigrants i aspectes concrets sobre els quals incidir.
- ☒ La participació dels afectats en els processos de millora que es promoguin.

PROGRAMAS DE DESARROLLO LOCAL: LÍNEAS DE ACTUACIÓN ATENER EN CUENTA DESDE LA PERSPECTIVA DEL TRABAJO CON POBLACIÓN INMIGRADA

- ☒ Actuaciones específicas con colectivos concretos versus actuaciones globales que incorporen colectivos concretos.
- ☒ Ámbitos de intervención específicos en los que es necesario profundizar cuando se trabaja con inmigrantes y aspectos concretos sobre los cuales incidir.
- ☒ La participación de los afectados en los procesos de mejora que se promuevan.

COORDINACIÓ/COORDINACIÓN

Montse Cervera. Direcció General de Serveis Comunitaris
Carles Riera. AEP. Desenvolupament Comunitari

**RESUM DE LES DADES RECOLLIDES A L'INFORME SOBRE LA
SITUACIÓ DELS IMMIGRANTS ESTRANGERS QUE VIUEN A
CATALUNYA EN RELACIÓ A L'HABITATGE ***

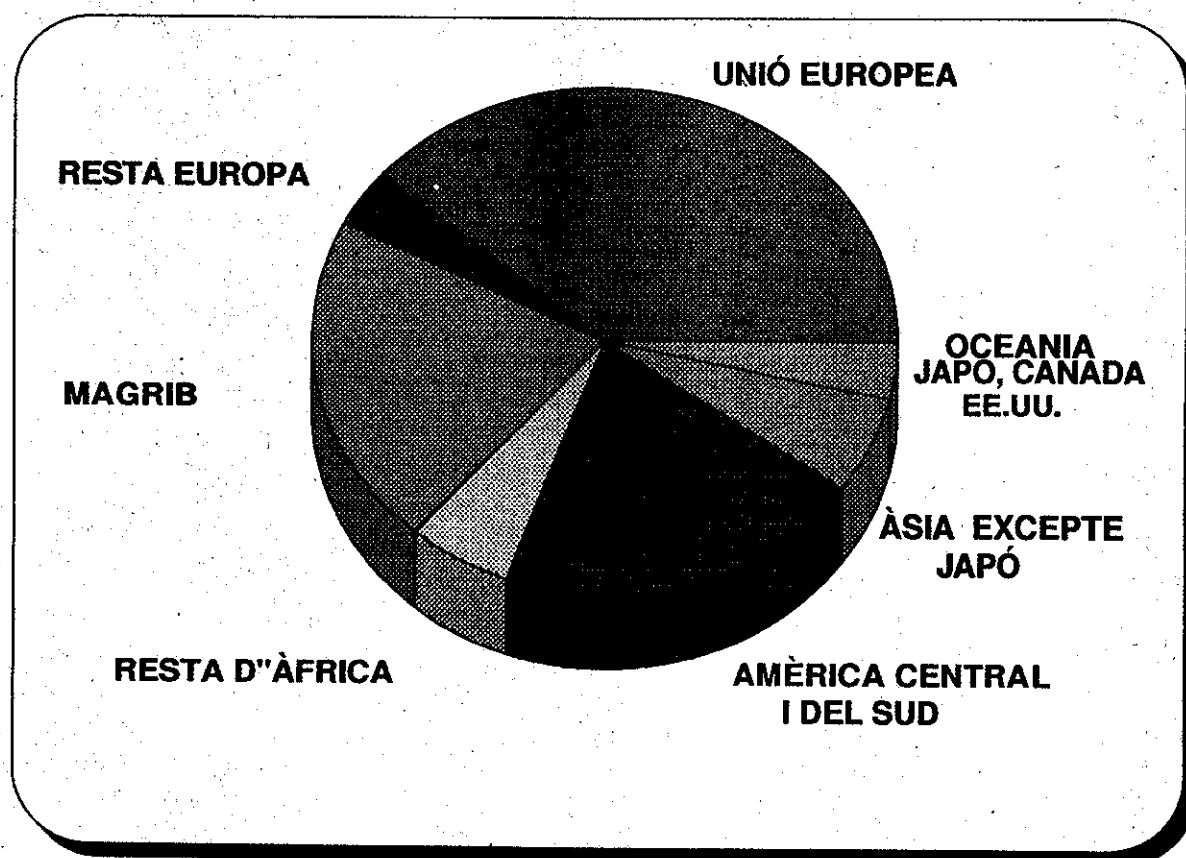
SEGONS CENS DE L'ANY 1991

*** Document elaborat per encàrrec del Consell Assessor d'Immigració del
Pla Interdepartamental de Immigració de la Generalitat de Catalunya.**

novembre del 1997

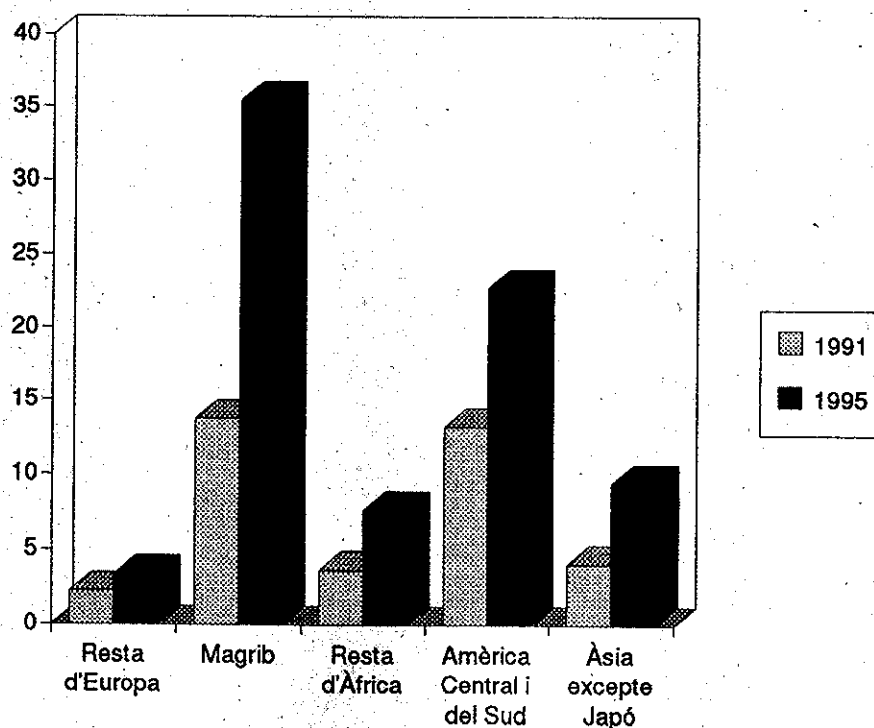
Taula 1 .- Procedència de les persones immigrades en situació regular, residents a Catalunya, segons cens 1991.

Unió Europea	25.154	38,970 %
Resta D'Europa	2.323	3,60%
Magrib	13.748	21,30%
Resta d'Àfrica	3.703	5,740%
Amèrica Central i del Sud	13.239	20,45%
Àsia excepte Japó	4.082	6,300%
Oceania, Japó , Canadà i EEUU	2.349	3,55%
TOTAL	64.544	100%

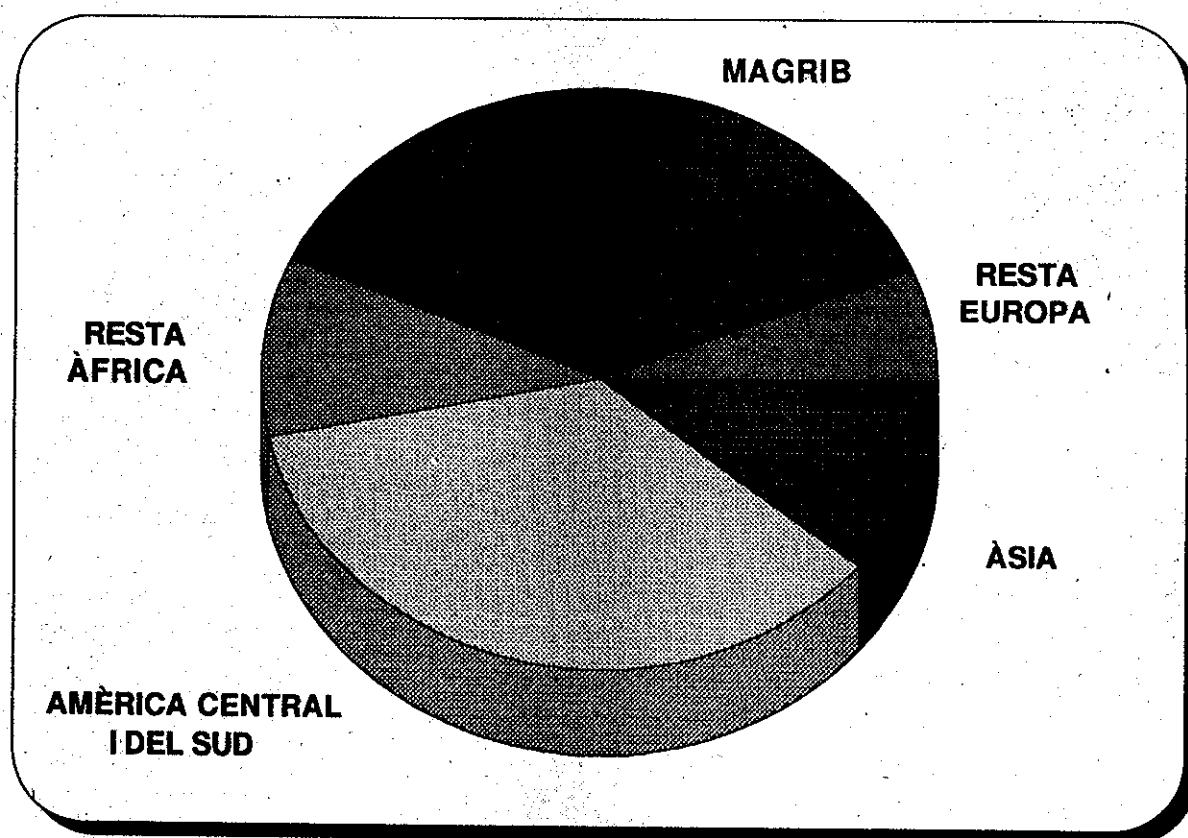
Taula 3 . - Persones immigrades residents a Catalunya any 1991 i any 1995 en situació regular procedents de països extracomunitaris.

	1.991	1.995
Resta d'Europa	2.323	3.378
Magrib	13.748	35.503
Resta d'Àfrica	3.703	7.610
Amèrica Central i Sud	13.239	22.851
Àsia excepte Japó	4.082	9.448
TOTAL	37.095	78.790

**Taula 2 .- Procedència de les persones immigrades en situació regular.
Categories objecte del present treball.**

Resta d'Europa	2.323
Magrib	13.748
Resta d'Àfrica	3.703
Amèrica Central i del Sud	13.239
Àsia excpte Japó	4.082
TOTAL	37.095

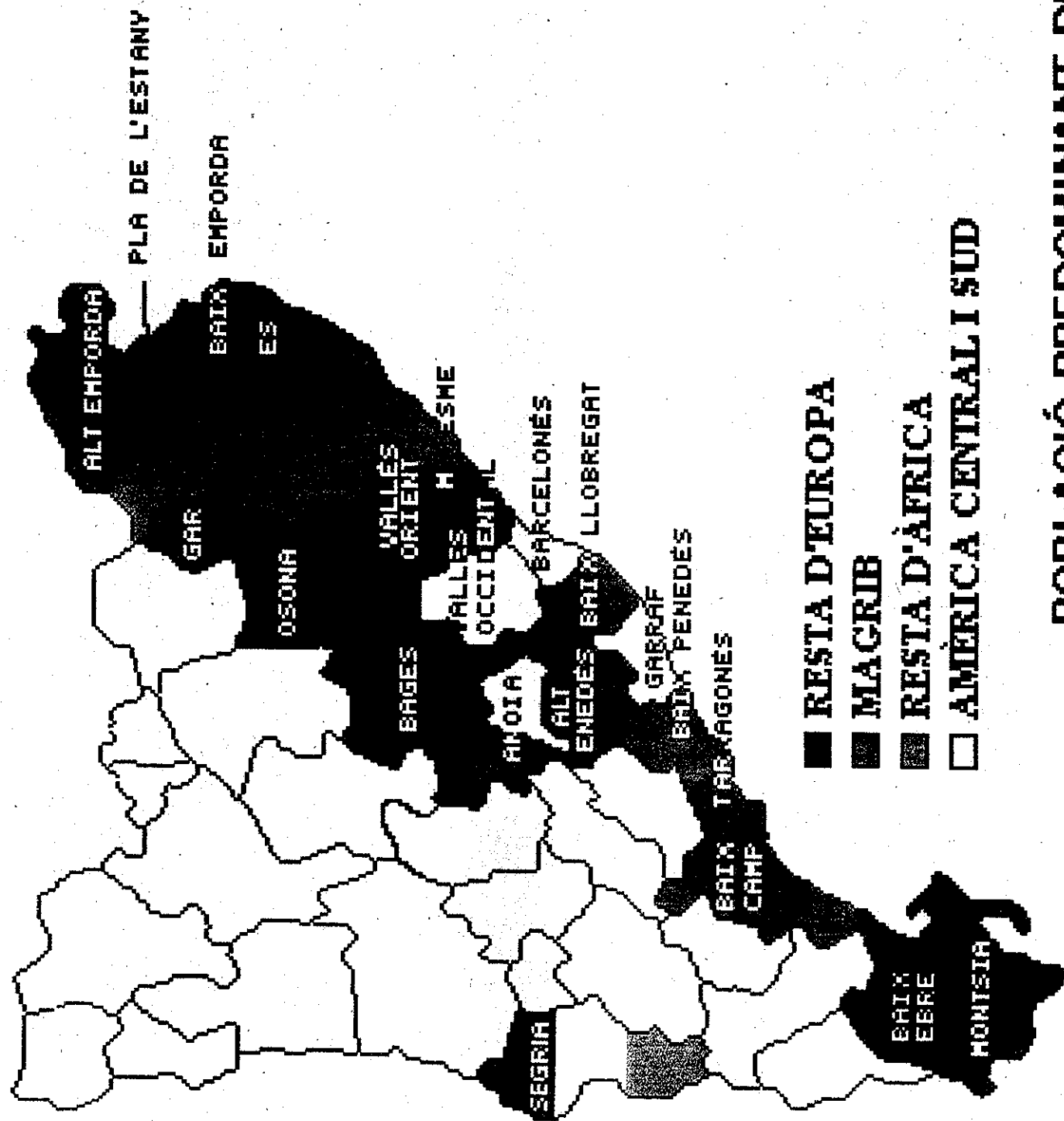

Taula 4 .- Nombre de llars a Catalunya en les que la persona principal és immigrant, procedents de països extracomunitaris.

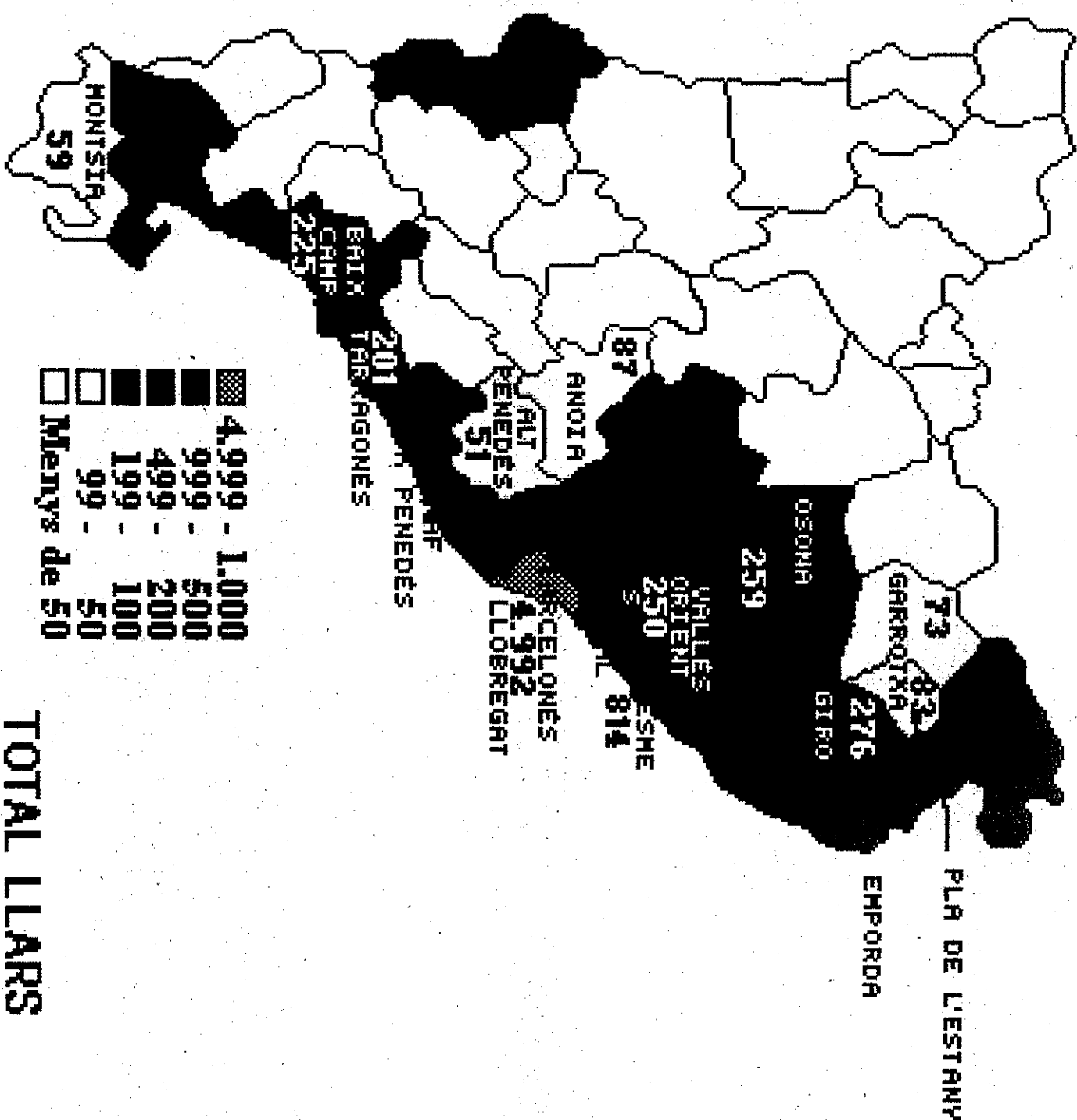
Resta d'Europa	908
Magrib	3.851
Amèrica Central i del Sud	4.538
Resta d'Àfrica	1.266
Àsia excèpte Japó	1.197
TOTAL	11.760

Mitjana de persones per llar segons procedència de la persona principal.

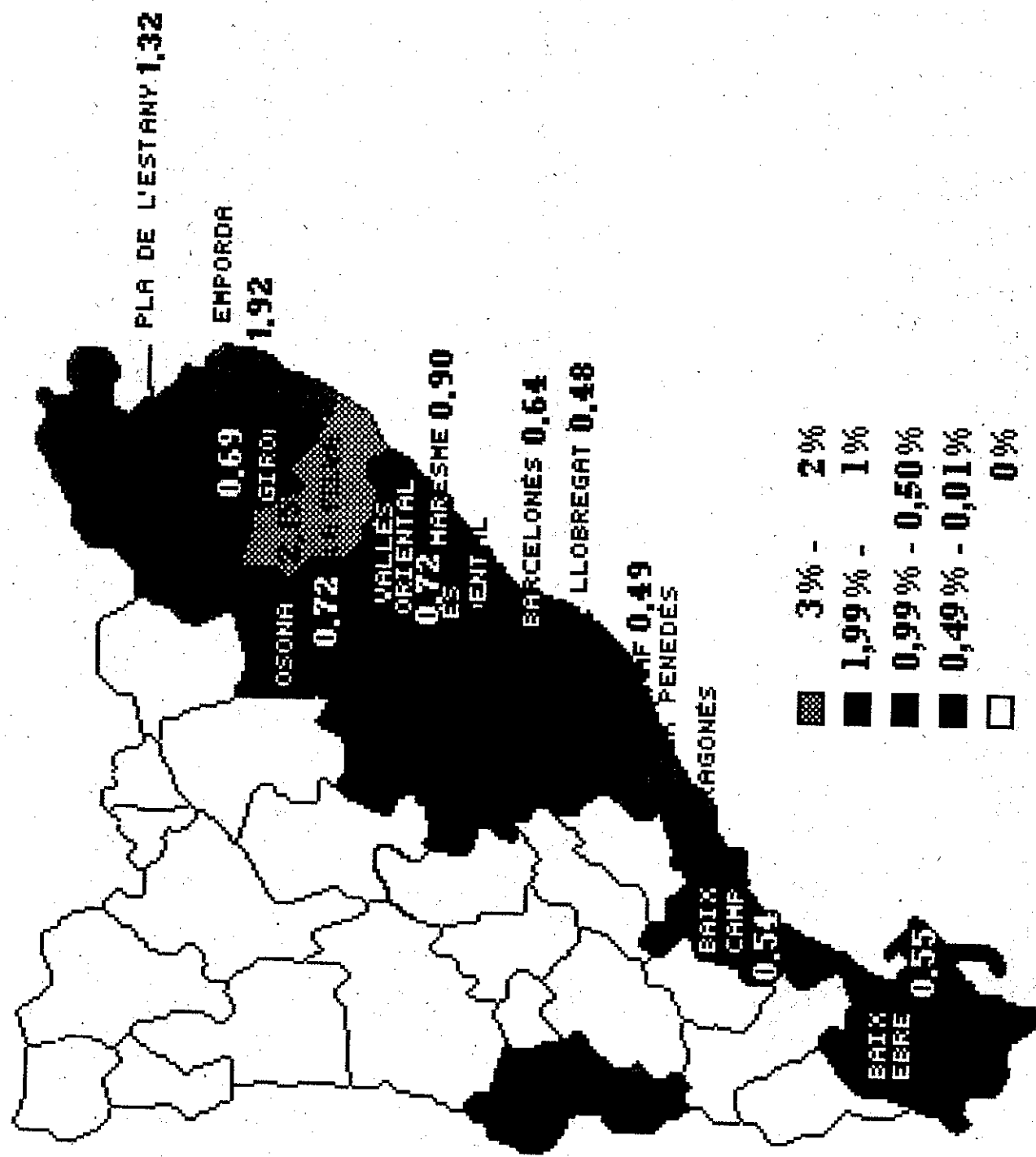
Resta d'Europa	3'56
Magrib	3'41
Amèrica Central i del Sud	2'92
Resta d'Àfrica	2'91
Àsia excèpte Japó	2'55

POBLACIÓ PREDOMINANT D'ORIGEN

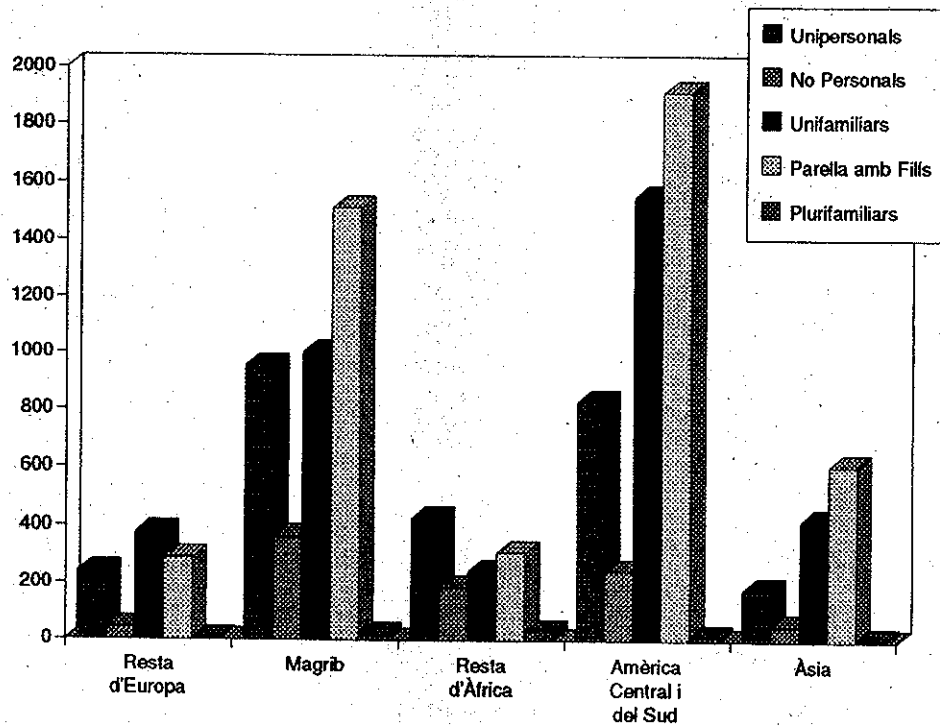
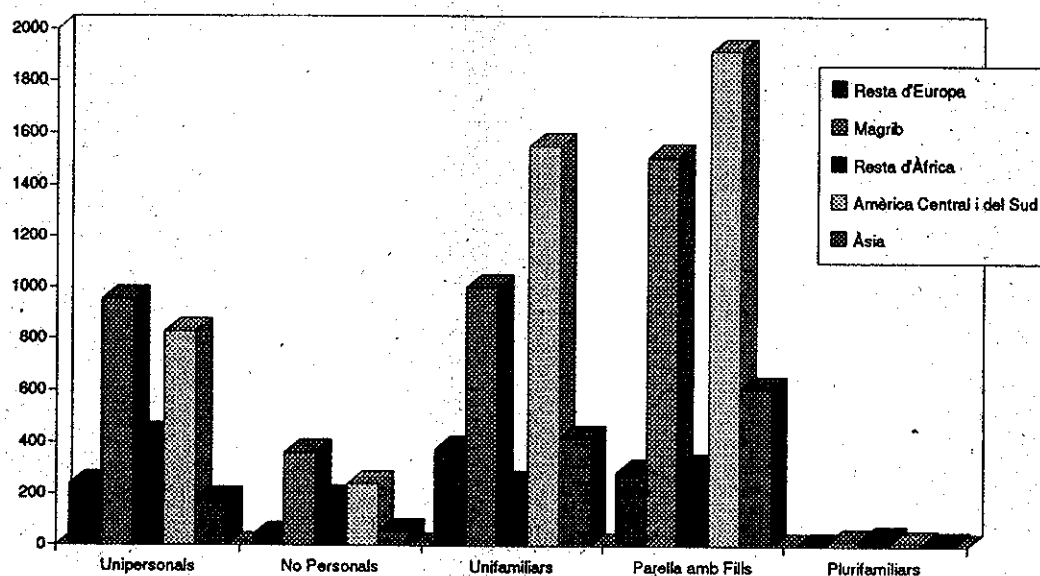

TOTAL LLARS

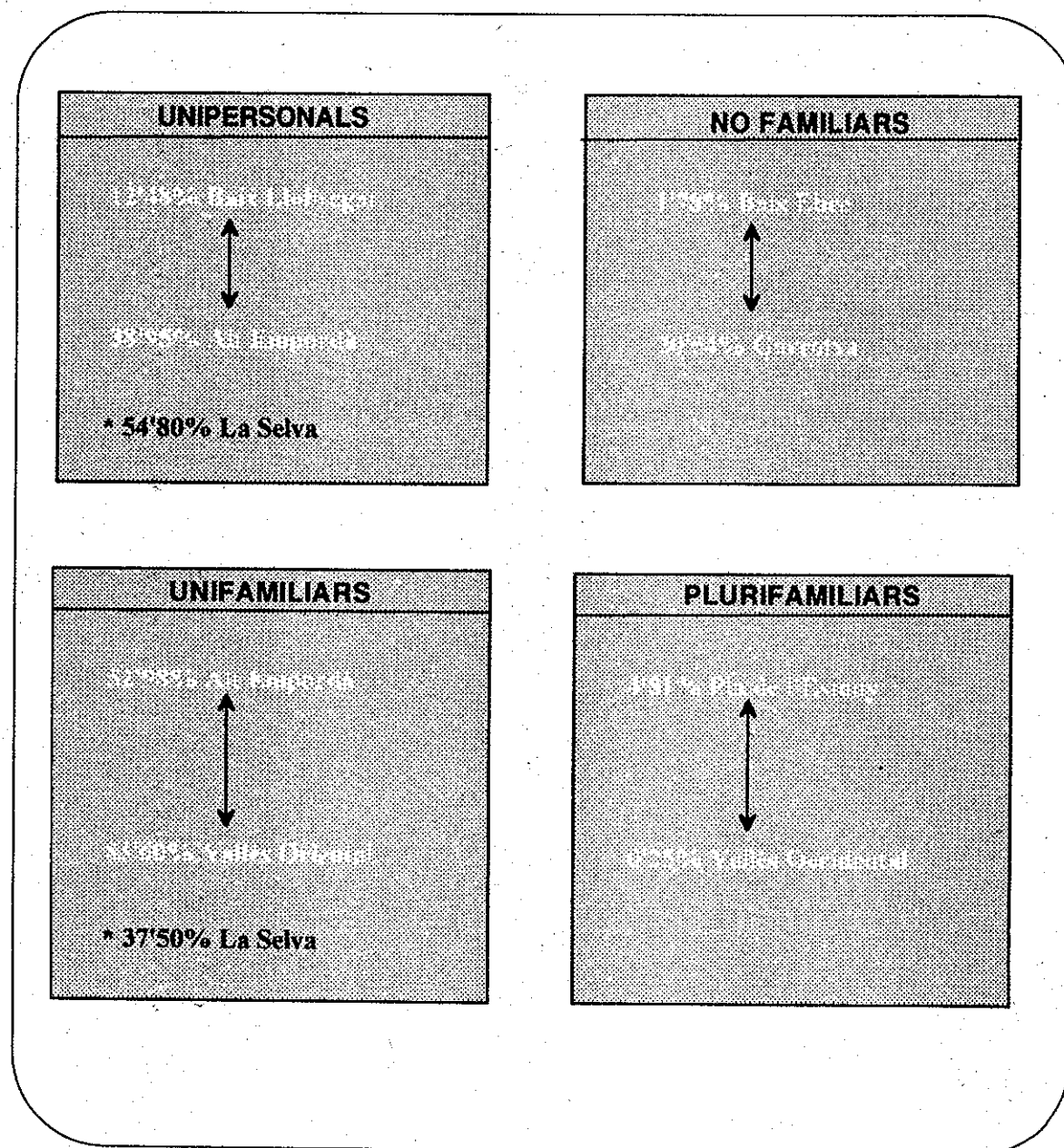

% LLARS D'IMMIGRANTS RESPECTE LLARS TOTALS COMARCALS

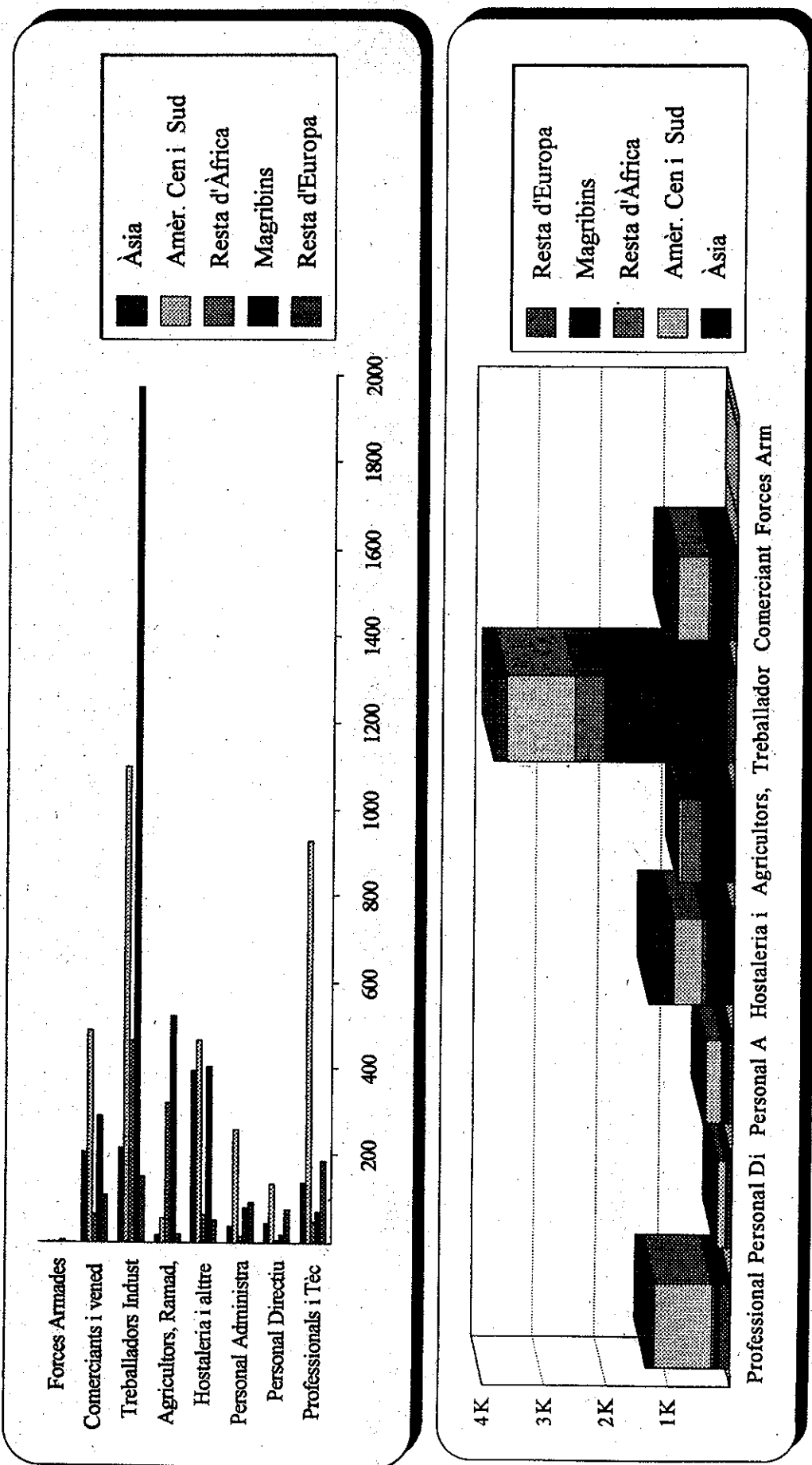
Taula 11.- Tipus de llar segons procedència

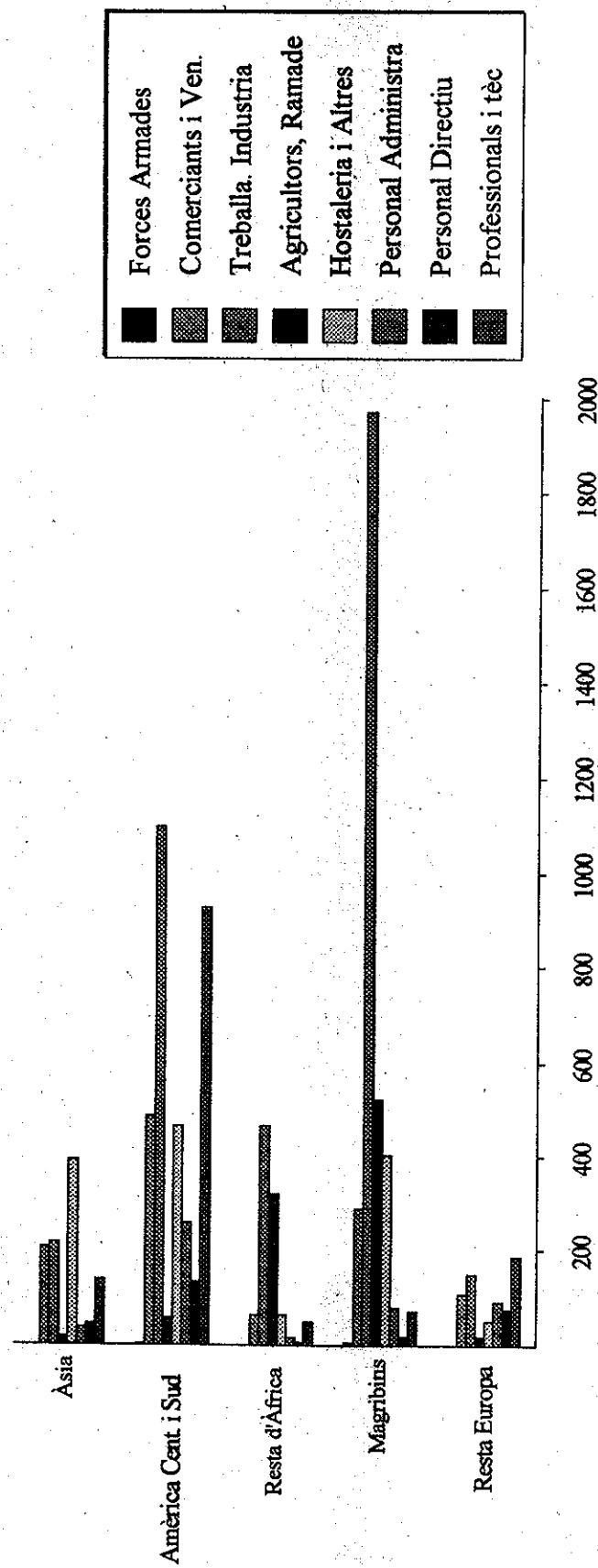

Gràfic.- Oscil·lacions de tipus de llars segons comarques

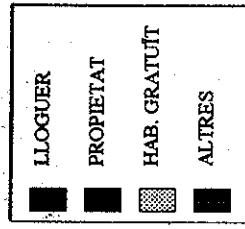
Taula 9 .- Ocupació de la persona principal i ocupació dels membres de les llars d'immigrants extracomunitaris a Catalunya

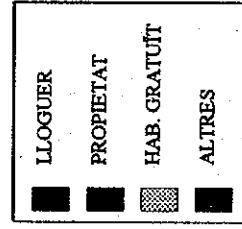

LLOGUER	7.902
PROPIETAT	3.259
HAB. GRATUÏT	487
ALTRES	49

PAÏSOS POBRES

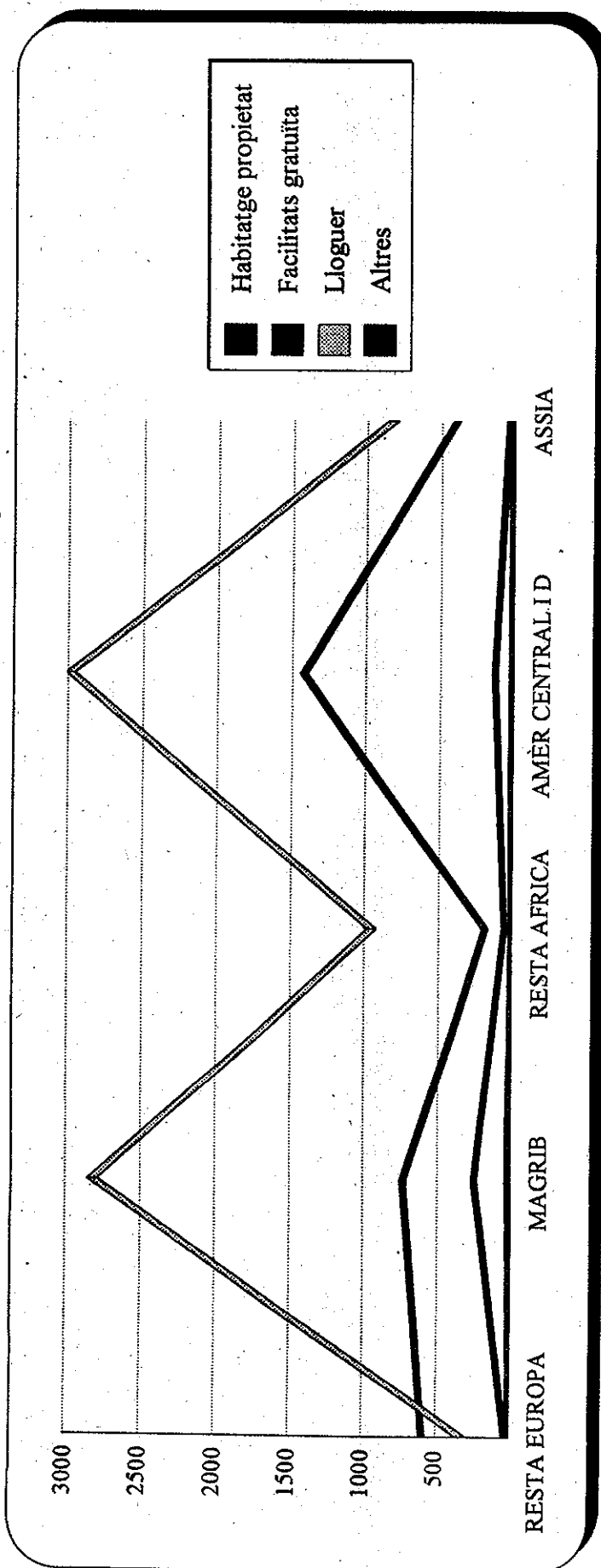

PAÏSOS RICS

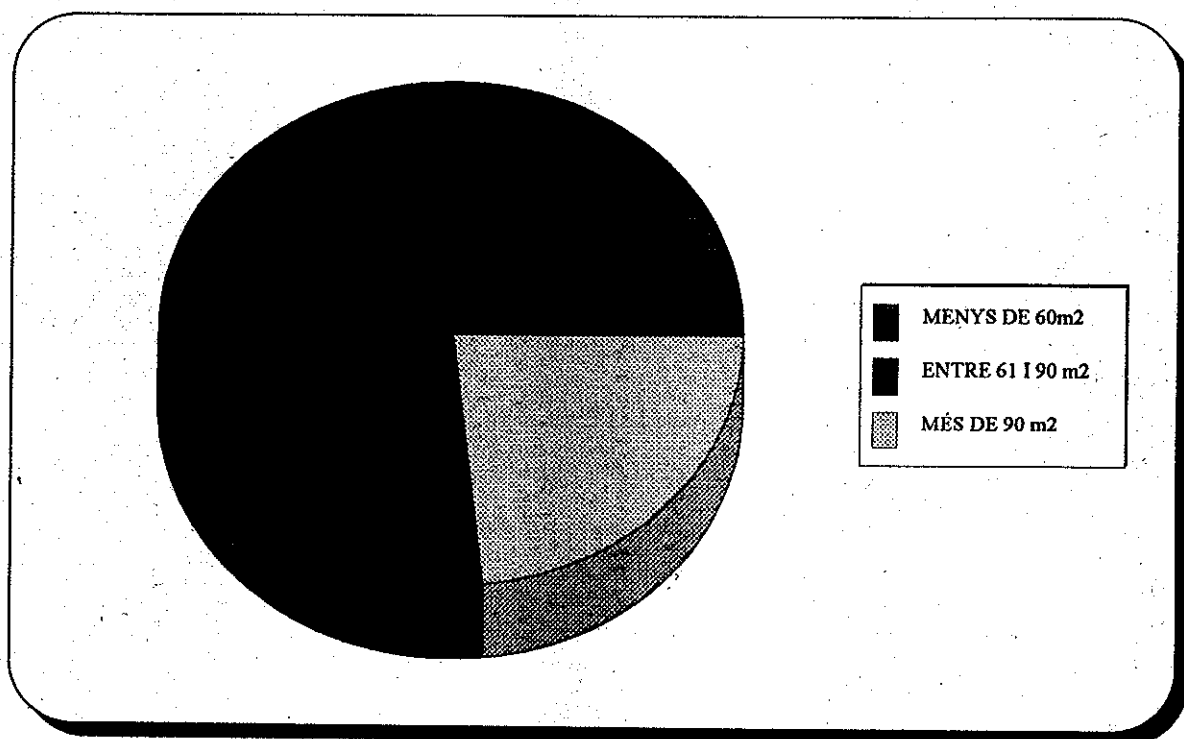
LLOGUER	4.523
PROPIETAT	6.285
HAB. GRATUÏT	350
ALTRES	49

RÈGIM DE TINENÇA

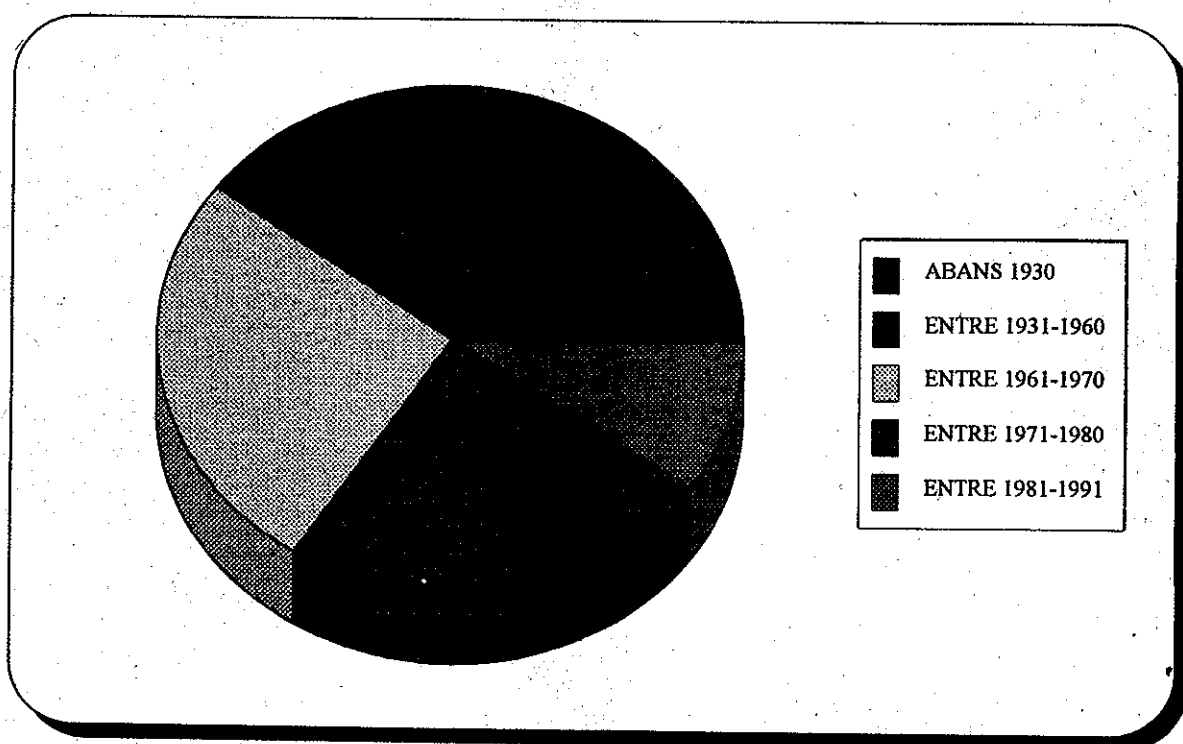
Taula 16.- Superfície dels habitatges

MENYS DE 60m2	3.774
ENTRE 61 I 90 m2	5.249
MÉS DE 90 m2	2.743

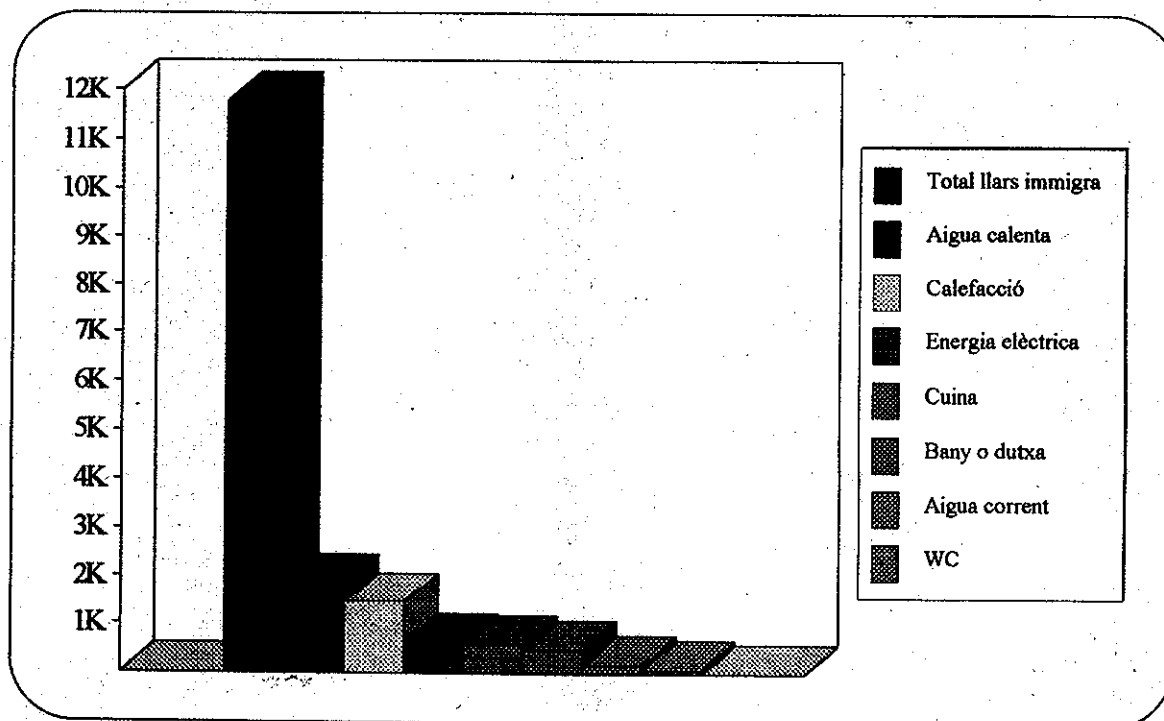
Taula 17.- Any de construcció dels habitatges

ABANS 1930	2.753
ENTRE 1931-1960	1.931
ENTRE 1961-1970	3.087
ENTRE 1971-1980	2.849
ENTRE 1981-1991	1.146

Taula 18.- Dèficits de les llars

MANCANCES	NOMB. ABSOLUTS	% TOTAL LLARS
Total llars immigrants	11.760	
Aigua calenta	1.850	15.72%
Calefacció	1.463	12.66%
Energia elèctrica	616	5.25%
Cuina	569	4.84%
Bany o dutxa	462	3.93%
Aigua corrent	171	1.45%
WC	73	0.62%

Taula 10.- Resum de les condicions materials de vida dels immigrants extracomunitaris a Catalunya, segons grups de procedència

	Restat d'Europa	Magrib	Restat d'Àfrica	Amèrica C. i S.	Àsia
Superfície majoritària	- 91 a 130 m2 32% - 31%	- 46% - menys 60 m2 37%	- 55% - menys 60 m2 30%	- 44% - menys 60 m2 31%	- 39% - menys 60 m2 37%
Principals anys de construcció	- 1971-1980 25'42% - 20'89% - abans 1930 12'87%	- abans 1930 28'01% - 27'75% - 1971-1980 18'65%	- 27'95% - abans 1930 23'65% - 1971-1980 21'88%	- 1971-1980 29'09% - 26'87% - abans 1930 18'82%	- abans 1930 33'57% - 1971-1980 24'78% - 21'77%
Nº majoritari de persones a la llar	- 36'10% - una 24'50%	- una 24'78% - 17'04% - tres 14'23%	- una 35'59% - tres 15'70% - 14'20%	- 27'46% - tres 21'72% - 18'25%	- 23'54% - 22'35% - tres 21'64%
Règim majoritari de tinença dels habitatges	- 62'02%	- lloguer 73'71%	- lloguer 79'89%	- lloguer 65'62%	- lloguer 65'24%
Principal manca de serveis a l'habitatge	5'59% calefacció 4'00% electricitat 3'69% 3'37% 0'73% aigua corrent 0'42%	23'98% calefacció 18'75% 7'77% electricitat 7'11% 6'40% aigua corrent 2'09% WC 1'50%	19'03% calefacció 12'88% 9'17% electricitat 7'91% 3'03% aigua corrent 0'59% WC 0'34%	9'39% calefacció 8'18% 3'22% electricitat 3'21% 1'58% aigua corrent 1'01% WC 0'17%	17'97% calefacció 14'48% electricitat 4'27% 3'95% 3'72% aigua corrent 2'69% WC 0'31%

Ordre croissant selon nombre de lieux investigués	N° lieux investigués	N° lieux commerciaux	% lieux investigués commerciaux	Ordre % production investigués commerciaux	Procedencia investigués	% Types de lieux investigués	Revela sobre filis (reagrupados familiares)	Organización investigués por zona principal
BARCELONES	4.992	775.646	0,64	9	América Central-Sud	6139 unid. 1936 unid. 604 no llen.	4097	Prods. libe. (2838%)
BADJ LOBBEGANT	881	180.175	0,48	13	Magrib	8127 unid. 1248 unid. 544 no llen.	4745	Triball industrial (5861%)
MAARSAE	814	89.997	0,90	6	Magrib Reste Africa	7309 unid. 1375 unid. 1142 no llen.	4607	Magrib Agr. rem. pec. (4073%)
VALLES OCCIDENTAL	771	192.443	0,39	16	América Central-Sud	8073 unid. 1478 unid. 402 no llen.	4864	M.I. ACS Tels. Ed. (6777% a 1994%)
LA SELVA	664	30.820	2,15	1	Reste Africa	5480 unid. 3750 unid. 692 no llen.	2108	Trib. ind. (4797%) Agr. rem. p. (4620%)
ALT BARCELONA	560	29.813	1,88	3	Magrib	3298 unid. 3895 unid. 754 no llen.	2946	Triball industrial (6074%)
BAIX BARCELONA	544	28.288	1,92	2	Magrib	5404 unid. 3151 unid. 1397 a llen. 147 plant.	2463	Triball industrial (7060%)
GERONES	275	40.217	0,69	8	Reste Africa	5797 unid. 1976 unid. 1976 a llen. 289 plant.	3345	Agricultura, rem. i.pec. (6726%)
OSONA	259	35.854	0,72	7	Magrib	6370 unid. 2432 unid. 1196 a llen.	4440	Triball industrial (8150%)
VALLES ORIENTAL	230	75.567	0,37	17	Magrib	8360 unid. 1320 unid. 280 no llen.	5160	Triball industrial (5620%)
BADJ CAMP	225	41.146	0,34	11	Magrib	6266 unid. 3022 unid. 711 no llen.	3244	Agric. rem. i.pec. (3733%)
TARRAGONES	201	49.368	0,40	15	Magrib	7810 unid. 1641 unid. 497 no llen.	3970	Triball industrial (6633%)
SEGORIA	194	52.354	0,76	18	Magrib América Central-Sud Reste Africa	6340 unid. 2474 unid. 1174 a llen.	3402	Magrib. Agr. rem. i.pec. (4516%)
BAGES	146	48.573	0,30	21	Magrib	7260 unid. 2260 unid. 479 no llen.	4726	Triball industrial (7129%)
BAIX PENEDÉS	135	12.284	1,10	5	Magrib	6074 unid. 3185 unid. 740 no llen.	4000	Triball industrial (8070%)
GARBA	121	24.571	0,49	12	América Central-Sud	7438 unid. 1487 unid. 991 no llen.	3894	Prod. libe. (3794%)
BADJ EBBE	112	20.322	0,55	10	Reste Europa	7321 unid. 2500 unid. 178 no llen.	1607	Triball industrial (4319%)
ANOIA	87	25.090	0,34	19	Magrib América Central-Sud	7471 unid. 1492 unid. 1034 a llen.	3563	Magrib. Trib. ind. (7692%)
PLA D'E L'ESTANY	83	6.238	1,32	4	Reste Africa	6074 unid. 1927 unid. 1560 a llen. 481 plant.	3012	Triball industrial (9172%)
GARROTXA	73	15.500	0,47	14	Reste Africa Magrib	6077 unid. 2054 a llen. 1917 unid.	3973	Reste Africa. Agr. rem. pec. (10000%)
MONTSA	58	17.489	0,33	20	Magrib	6100 unid. 2073 a llen. 1864 unid.	2414	Agr. rem. pec. (4667%)
ALT PENEDÉS	51	20.486	0,25	22	Magrib	7450 unid. 1960 unid. 588 no llen.	4118	Triball industrial (4643%)

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: PROJET DE DEVELOPPEMENT DU NOUVEAU MAS

CODI POSTAL I POBLACIÓ

ADREÇA

RESPONSABLE: Joachim Rocamora (Cap del Projecte)

ÀMBITS DE DEDICACIÓ: Grand Project Urbain (GPU) de Vaulx en Velin

FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

NOM DEL PROJECTE: 5

RESPONSABLE: Joachim Rocamora

TELÈFON DE CONTACTE: 04-7- 204 29 21

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

POBLACIÓ a la que va dirigit

OBJECTIUS generals del projecte: inserits dins del Projecte Global de desenvolupament Social Urbà:

- Reforçar el benestar social del barri
- Contribuir a la cohesió social
- Implicar a la població receptora en les actuacions que els hi són adreçades

FINANCIACIÓ Privada[] Local[x] Govern Autònic[] Govern estatal[x] Diputació[]
Europa[]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 1997 (a 1993 es portava una actuació)

- Marc: Vaulx en Velin
Grand Project Urbain (GPU)
Barri de Nouveau Mas
- Objectius: Acords
Preguntes sobre la participació
- Actuació: Cinc accions:
 - Taller Popular d'Urbanisme
 - Projecte d'equipament del barri
 - Ajud al treball social
 - Taller d'arrendataris-llogaters
 - El Régie de quartier (a Roanne)

**SEMINARI DE REFLEXIÓ SOBRE HABITATGE, IMMIGRACIÓ I
DESENVOLUPAMENT LOCAL A LA CIUTAT DE BARCELONA**

Coordinació i Organització:

Projecte *Xenofilia*

Una iniciativa de:

Cooperació

Desenvolupament Comunitari

Entrepobles

Món-3

SODEPAU

Col·laboren:

**Federació d'Associacions Veïns de Barcelona (FAVB) i Federació de
Col·lectius d'Immigrants de Catalunya (FCIC)**

9 i 10 de Maig de 1997

**Sala d'Actes de la FAVB
c/Obradors 6-8**

Divendres 9 de Maig

9:30- Salutació per part de representants del Projecte Xenofília, de la FAVB i la FCIC.

9.45h. -10.30h.: Ponència: "**Desenvolupament social-local en contextos urbans: el dret a la ciutat**", a càrrec de Carles Riera (Desenvolupament Comunitari/Projecte Xenofília)

10:30-11.15h: Ponència: "**Immigració i ciutat**", a càrrec d'en Joan Roca. Professor d'Institut Barri Besós.

11:15-11.45h: Posterior Debat

12h-14h. Taula Rodona: "**Les transformacions en Ciutat Vella i les poblacions que hi resideixen**".
Hi participen: Joan Fuster (Regidor Districte Ciutat Vella); representant d'una associació de veïns de Ciutat Vella (per confirmar); Jordi Llobet (Associació de Veïns en Defensa de la Barcelona Vella); Mercè Tatjer (professora Departament Didàctica de les Ciències Socials U. B.). Modera: Josep M. Navarro, (SODEPAU/Projecte Xenofília).

16h-16.45 h. Presentació: "**Diagnòstic habitatge-immigració a Ciutat Vella**" a càrrec representant Grup d'Habitatge del Projecte Xenofília.

16:45h. - 17.30 h: Ponència: "**Participació i desenvolupament social**" a càrrec de Fernando Pindado, advocat.

18h-20h: Taula Rodona: "**Dret a l'Habitatge i Participació ciutadana**". Hi participen: Andres Naya (Federació de Associacions de Veïns de Barcelona); Elsa López (Federació de Col·lectius Immigrants de Catalunya); Pere Novella (Direcció Estratègies de Benestar Social Ajuntament de Barcelona); Caterina Ramis (Patronat Municipal de l'Habitatge). Modera: Alex Guillamon, (ENTREPOBLES/Projecte Xenofília)

Dissabte, 10 de Maig

10h-10.30 h Presentació de les conclusions de la **Conferència Mundial Habitat II** a càrrec d'en Lluís Brau, Arquitectes Sense Fronteres.

10.30 - 11 h Presentació del **Forum per una Barcelona Sostenible**, a càrrec de María Morón Martín, Forum per una Barcelona Sostenible.

11-13h Comentaris i conclusions sobre els criteris de sostenibilitat de Barcelona, a càrrec de representants de les entitats presents.

Projecte Xenofília

Xarxa de solidaritat amb els immigrants

Oficines de coordinació:

C/ Avinyó 29, baixos. Barcelona 08002.

Tel: 268 22 02. Fax: 268 19 62

C/ Sant Honorat 7 pral. Barcelona 08002.

Tel: 318 34 25. Fax: 412 43 77

Us convidem a participar del Seminari de Reflexió sobre Habitatge, Immigració i Desenvolupament Local a la Ciutat de Barcelona, que tindrà lloc els dies 9 i 10 de maig als locals de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB), c/Obradors 6-8, i del qual us adjuntem informació més detallada.

Cordialment,

Mercè Zegri

Coordinadora Projecte Xenofília

Barcelona, 28 d'abril de 1997

Diagnòstic / Coordinació àrea habitatge xenofília.

Tres alien dues persones

94 - Informe

95/96 Diagnòstic sobre habitatge i discriminació (amb pocs recursos)

Enquesta habitatgilitat - millora i interès en mantenir condicions
conseqüències d'aplicació del PARI

Contractes molt ambys per accedir als nous habitatges
Poder d'influència de les AV. Població immigrant fora del
contenut

PROVISA - PATRONAT

PROVA
{ Discriminació del mercat - seguint criteri informe
de l'habitatge 10€ per a OIT

50% en el moment d'informació. Indici de segregació
a l'API

Servei de suport al lloguer. Borsa d'habitatges de lloguer
per a població immigrant

Agències i propietaris d'habitatges
20.000 pt. pilota - 6 usos

Projectes de reforma. Urgència, millora d'habitatgilitat.
per a famílies amb necessitat

* x Programa capacització de personal → Reforma
en operació.

Finançament M.A.S. 8 milions 1997

Tesi Guetto

Discriminació estructural / Institucional

¿Què és Xenofília?

Xenofília és el nom d'un programa portat a terme des de l'any 1993 per cinc entitats (Cooperació, Món-3, Entrepobles, SODEPAU i Desenvolupament Comunitari) amb l'objectiu de concertar criteris i actuacions en l'àmbit de la immigració en la ciutat de Barcelona, amb una especial incidència al districte Ciutat Vella.

L'objectiu de *Xenofília* és col·laborar a assolir la ciutadania plena de la població immigrant en la societat receptora, la qual cosa comporta no només el reconeixement dels seus drets sinó també l'exercici efectiu d'aquests, alhora que el recolçament a les seves estructures de representació i participació, la dignitat de les seves expressions culturals i la sensibilització de la població autòctona i les administracions públiques.

L'oficina de coordinació està als locals de Sodepau al c/Avinyó, 29 bxs 08002 Barcelona
telèfon: 268 22 02 fax: 268 19 62 E-mail: sodepau@pangea.org
El nom de la coordinadora del projecte és Mercè Zegri.

¿Quins àmbits d'actuació té Xenofília?

Xenofília té actualment quatre àmbits d'actuació:

- Habitatge
- Mediació Intercultural
- Mitjans de Comunicació
- Xarxa d'intercanvi de coneixements

A més, actualment estem realitzant dos estudis:

- Investigació: Percepció de la inseguretat ciutana i criminalització minories
- Investigació: Condicions escolarització immigrants a Ciutat Vella

XENOFILIA - HABITATGE

Des de l'any 1995 Xenofília té un grup de treball en l'àmbit de l'habitatge. L'oficina de coordinació és la mateixa que Xenofília general. El coordinador del grup d'habitatge és Mikel Aramburu. Des de l'any 1996 fins ara hem comptat amb el suport continu del Ministerio de Asuntos Sociales. Al 1995 vam contar amb el suport de les Comissió Europea (DG5) per a realitzar un diagnòstic sobre les condicions d'habitatge de la població immigrant del districte Ciutat Vella de Barcelona.

Els **objectius** de Xenofília en l'àmbit de l'habitatge són els següents:

- Millorar les condicions d'accés a l'habitatge de lloguer de la població immigrant.
- Millorar les condicions d'habitabilitat de vivendes de famílies amb més dificultats.
- Promocionar iniciatives laborals d'immigrants en l'àmbit de la construcció.
- Sensibilitzar a la població autòctona i les administracions públiques sobre la problemàtica de l'habitatge de la població immigrada.

Les activitats que es desenvolupen actualment són les següents:

- Servei de Suport al Lloguer d'Habitatges. (Existeix des del 1996) Ajuda a conseguir habitatges de lloguer. Per a tal fi s'han desenvolupat mètodes de busca d'habitatge per tal de facilitar l'accés al lloguer dels immigrants que acudeixen al nostre servei. A més, es realitzen tasques de mediació entre els propietaris/immobiliàries i els inquilins, així com informació sobre contractes i condicions arquitectòniques dels habitatges.

- Servei de Reformes. (Existeix des del 1997) Realitza reformes per assolir unes condicions d'habitabilitat bàsica en cases de famílies immigrants amb greus problemes econòmics. S'ha signat un conveni amb Arquitectes Sense Fronteres per a portar la direcció tècnica de les reformes. Les reformes les realitzen treballadors immigrants en procés d'inserció en el mercat de treball de la construcció.

- Àmbit de sensibilització. En aquest àmbit varem fer un seminari a l'any 97 sobre immigració, política de vivenda i participació ciutadana. A més, ens hem adreçat a diferents parts de les administracions públiques per a resoldre casos concrets que ens semblen que no són degudament atesos. A la vegada, hi ha tot un treball de sensibilització a les associacions de veïns sobre el tema de les desavantatges que enfronten els immigrants en l'habitatge.

Resultats obtinguts:

- El Servei de Suport al Lloguer ha rebut entre l'1-1-97 i el 31-10-97 un total de 56 demandes de vivenda de lloguer, de les quals un nombre de 22 demandants han aconseguit accedir a una vivenda a través del nostre servei; un 40 % (aquest percentatge s'ha anat millorant a mida que s'ha anat consolidant el servei; al 1996 va ser del 24%). El servei ha augmentat el volum de demandes ateses, i el creixement de les demandes és un indicador de que el servei funciona i es valora com a positiu entre la població immigrant.

- En l'àmbit de reformes s'han fet 10 reformes en les que Xenofilia ha posat el 50% (fins a un màxim de 500 mil pts.) i la resta entre l'inquilí, el propietari i altres fonts de finançament. A més, s'han consolidat dos grups de treball associat en l'àmbit de la construcció: un de treballadors pakistanesos i un altre de marroquins. A l'any 96 es va fer un curs d'iniciació a la construcció per a joves immigrants, alguns dels quals es van poder incorporar als grups de treballadors.

- En l'àmbit de la sensibilització enguany vam editar el "diagnòstic sobre les condicions d'habitabilitat i discriminació de la població immigrant del districte de Ciutat Vella", amb un annex sobre "iniciatives de solidaritat amb immigrants en matèria d'habitatge". Quant a les tasques de sensibilització i reivindicació davant les administracions públiques, s'han fet sobretot amb departaments de l'Ajuntament, als qual ens hem adreçat en casos concrets en els que creiem que no s'estava fent tot el que calia. Amb Procivesa (l'empresa encarregada de la renovació urbanística de Ciutat Vella) hem parlat de casos d'expropiacions; amb Serveis Tècnics del districte Ciutat Vella hem parlat sovint sobre casos d'edificis que els propietaris estaven abocant a la ruïna i hem sol·licitat a l'Ajuntament ordres de conservació, i en molts casos les hem obtingudes; amb el Patronat Municipal de l'Habitatge ens hem adreçat amb motiu de l'opacitat informativa en les llistes d'espera. Finalment, hem participat en consells consultius de l'Ajuntament en "habitatge social". Al mes de maig d'enguany varem fer l'esmentat seminari sobre immigració, política d'habitatge i participació ciutadana. Per últim, dintre del camp de la sensibilització d'associacions de veïns, hem arribat a un acord amb la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB) per ubicar en el seu local el Servei de Suport al Lloguer, la qual cosa els implicarà més en els problemes d'habitatge de la població immigrada.

Reptes per al futur immediat

- Cal aconseguir una major participació de les administracions locals (municipal i autonòmica) en el finançament del projecte. En l'àmbit de la immigració i l'habitatge les administracions locals no han complert fins ara el "plus de responsabilitat" que tenen en la qüestió de l'exclusió dels immigrants del dret a gaudir d'un habitatge digne i la incidència negativa que això té per a la integració dels immigrants en la ciutat.
- Cal reforçar la col·laboració amb les associacions d'immigrants en el projecte. L'esforç que ha suposat tirar endavant i consolidar els serveis amb un grau acceptable d'eficàcia no ha d'anar en detriment de la col·laboració amb les associacions, sense estalviar l'esforç afegit que això implica.
- En l'àmbit del suport al lloguer d'habitatge cal obtenir de les administracions públiques un major compromís per tal de donar garanties (avals) que afavoreixin l'accés a l'habitatge d'aquesta població.
- En l'àmbit de la promoció d'iniciatives de treball associat en construcció, s'hauria d'assolir un programa de formació més individualitzat i "a la carta" per tal d'augmentar la seva eficiència. S'hauria de dissenyar també un pla d'inserció gradual d'aquests treballadors en el mercat privat, i que les reformes de Xenofilia siguin només un pas inicial per ajudar-los a consolidar les seves iniciatives empresarials i d'autocupació.
- Cal veure si considerem com a beneficiàries dels serveis a persones autòctones amb greus dèficits d'habitatge. El fet comprovat que hi ha moltes persones no immigrants en una situació de desavantatge en relació a l'habitatge ens porta a considerar l'atenció d'aquesta població, tot i reafirmant que les persones immigrades enfronten estructuralment més dificultats per millorar la seva situació d'habitatge. En aquest sentit la col·laboració amb la FAVB pot ser molt profitosa i enriquidora.
- En l'àmbit de la sensibilització cal assolir un major grau de penetració en les estructures administratives per tal de resoldre casos de persones immigrades que no són degudament atesos. Així mateix, caldria contribuir a la formació d'una plataforma d'entitats que engegi una macro campanya de sensibilització contra la discriminació en l'accés a l'habitatge.
- Per últim, quant a mancances de recurs humans, seria molt necessari contar amb la contractació d'un advocat/ada per a portar casos concrets de discriminació, d'un treballador/a social per ajudar en la resolució de tràmits burocràtics, i d'un tècnic que portés exclusivament la promoció de treballadors de la construcció.

*Relació entre serveis a les persones i transformació social
Habitatge en general i habitatges per a immigrants*

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: **ASSOCIAÇÃO CULTURAL MOINHO DE JUVENTUDE**

CODI POSTAL I POBLACIÓ: 2720 Buraca - Amadora PORTUGAL

ADREÇA: Travessa do Outeiro, 1 Alto da Cova da Moura

RESPONSABLE: Anabela Lopes

ÀMBITS DE DEDICACIÓ:

- Infants: Preescolar, activitats lliures amb infants
- Projecte O PULO: Recolzament domiciliari a famílies amb infants de 2 a 4 anys.
- Espai Jove. Recolzament escolar amb adolescents. Punt d'informació per a joves. Grups d'esport. Grups de dança. Grups de Rap.
- Formació professional d'animadors.
- Formació professional de mediadors.
- Recolzament de mares adolescents.
- Formació pre-professional per a joves marginals.
- Projecte "Novos Horizontes"
- Formació professional en Serveis de Proximitat
- Grups culturals de Cabo Verde: Finka Pé e Kola San Jon

**FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE
L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA:
L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME**

NOM DEL PROJECTE:

1. O Pulo
2. Planning for Real

RESPONSABLE:

1. Rute, Marília i Anabela Lopes
2. Anabela Lopes i Joao

TELÈFON DE CONTACTE: 00 3511 497 1070

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

POBLACIÓ a la que va dirigit: El barri d'Alto Cova da Moura (aprop de Lisboa). 6.000 habitants, sobretot d'origen africà.

OBJECTIUS generals del projecte
(Veure annex)

FINANCIACIÓ Privada[☒] Local[] Govern Autonòmic[] Govern estatal[☒] Diputació[]
Europa[☒]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 1993

(Veure annex)

RESULTATS obtinguts

(Veure annex)

REPTES a plantejar-se en aquest projecte i amb la intervenció amb els col·lectius d'immigrants

(Veure annex)

Preguntes obertes pel debat amb els grups de treball.

-El desenvolupament d'aquests projectes a Portugal és possible perquè procurem projectes temporals que van finançant aquests projectes. A Portugal pretenem un reconeixement oficial i un estatut per als "Serveis de Proximitat". Existeix aquest reconeixement al vostre país?

***Sí/ Com van aconseguir aquest reconeixement?**

***No/ Es creu que val la pena lluitar per aquest reconeixement?**

*** O què podem fer per a obtenir un reconeixement a nivell europeu?**

-En els vostres països, com heu aconseguit tractar el problema de la resistència a la participació i decisió dels habitants per part de les instàncies oficials?

-El fet de ser de diversos països ens permet pensar en fórmules de comunicació/cooperació que ens portin a tenir més pes en relació al poder polític? Com? Hi ha formes de comunicació que tenen impacte en la presa de decisions per part dels veïns, quines?: Exemples d'accions que porten a les Autoritats a reconèixer els valors i talents dels immigrants.

1. O PULO

Um sonho existente há 4 anos, que estamos agora a realizar, depois de muita persistência e luta para obtenção dos necessários financiamentos. O Projecto 'Ser Criança' do Ministério de Solidariedade e da Segurança Social e a Associação D. Pedro V disponibilizaram-nos o subsídio.

Constatámos, no nosso Jardim de Infância e no ATL, que o trabalho que estávamos a fazer não tinha continuação em casa, à noite, nem aos fins-de-semana. Constatámos, também, que muitas famílias migrantes, têm grandes dificuldades, porque não têm cá os avós - ficaram em África - para lhes dar conselhos na educação dos seus filhos.

Contactámos em '93, nos Países Baixos, a Fundação Averroès (nome dado em homenagem ao filósofo árabe do século XII, que promoveu a ponte entre as filosofias do Este e do Oeste) que estava preocupada com as mesmas questões e que já tinha desenvolvido todo um programa para enfrentar esta problemática em conjunto com a Universidade de Utrecht. Estabelecemos um acordo com "Averroès" e estamos a experimentar e a adaptar o material, desenvolvido na Holanda, à população africana que vive em Portugal.

Formámos, com o apoio da Fundação Averroès, um grupo de 5 coordenadoras. Cada uma dá orientação a 3 'Pais de Bairro', e, cada um deles dá apoio a 7 famílias que têm uma criança entre os 2 e os 4 anos.

Fazendo os cálculos: são: $5 \times 3 \times 7 = 105$ famílias que estão envolvidas neste Projecto.

Os coordenadores e os 'Pais de Bairro' são alóctones, paratécnicos, que vivem no bairro. Os 'Pais de Bairro' vão semanalmente durante uma hora a casa de cada família e vão brincar, em conjunto com os pais e a criança, à volta de um conceito. Procuram utilizar objectos existentes na casa para explicar o conceito e vão despertar nos pais a necessidade e importância de reforçar, durante toda a semana, as brincadeiras à volta do mesmo. Entregam aos pais uma ficha onde, em palavras-chave, está indicado o que se pretende ensinar (competências, aptidões e palavras) e onde estão desenhadas propostas de objectos a utilizar para incentivar estas aptidões. O projecto estende-se durante dois anos, o que permite a abordagem de muitos conceitos e aptidões, indispensáveis ao desenvolvimento das crianças dos 2 aos 4 anos:

Partindo do conhecimento do seu próprio corpo, interiorizando-o e reconhecendo-se a si mesma, lançando-se então na descoberta do meio circundante, com "brincadeiras/exercícios" como sejam: 'reconhecer', 'concentrar', 'ordenar', 'abrir e fechar', 'identificar sons e formas', 'gostar de folhear um livro', 'trabalhar a motricidade fina'.

O projecto decórreu com a participação activa dos moradores, mas não foi sempre bem acolhido pelos autarcas que estranharam esta tomada de iniciativa da parte dos moradores mais humildes. Foram feitas acções a nível do embelezamento das ruas do bairro com flores e plantas; pintura de passeadeiras; colocação de lombadas nas ruas, aquisição de um espaço para as vendedoras do bairro. Nem tudo se conseguiu, mas descobrimos, nos moradores, muitas potencialidades, que até agora tinham tido pouca oportunidade para se manifestar. Retomaremos, em Dezembro, este projecto, em conjunto com o desenvolvimento da 'Economia de Bairro', e de um grupo de mulheres que vão ser formadas para 'Serviços de Proximidade', tão necessários ao nosso bairro.

Resultados obtidos:

- Melhor relacionamento entre os habitantes do bairro
- Reconhecimento de problemas comuns
- Acções conseguidas pelo estímulo das capacidades de cada um
- Participação da população na procura de respostas aos seus problemas com entusiasmo e determinação./Envolvimento da população.
- Abertura dos serviços municipais face às propostas da população.
- Criação de um grupo de mulheres que pretende criar uma empresa de "Doces e Salgados", através do aproveitamento dos seus saberes e aptidões (criação de auto-emprego)
- Formação do Grupo de 'Pais de Bairro'
- Envolvimento dos pais na educação dos filhos

Metas a apresentar neste projecto, e, concretamente, na intervenção com o colectivo de imigrantes

- Promover a auto-confiança dos moradores - muitas vezes desenraizados.
- Reconhecer e aproveitar os valores culturais trazidos de outros países ou regiões, tornando-o um novo capital social
- Possibilitar um intercâmbio cultural e de "saber-fazer", baseado na rede de relações
- Saber utilizar instrumentos e instituições da sociedade de acolhimento
- Dar ocasião à descoberta da capacidade de autonomia e de resolução dos seus próprios problemas recorrendo às potencialidades da comunidade, rompendo o sentimento de dependência quase absoluta do poder político.
- Levar o poder público a reconhecer a existência, o valor, a capacidade e a força de uma comunidade (alóctone).

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: AJUNTAMENT D'ESTOCOLM. Administració de carrers, propietats i immobiliàries.

CODI POSTAL I POBLACIÓ: 16304 Spånga

ADREÇA: Box 4106

RESPONSABLE: Ricardo-Osvaldo Alvarado

ÀMBITS DE DEDICACIÓ: Participació social

FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

NOM DEL PROJECTE: PROGRAMA D'INVERSIÓ DE LES ÀREES
SUBURBANES

RESPONSABLE: Ricardo-Osvaldo Alvarado

TELÈFON DE CONTACTE: 46-8-621 04 88, Mòbil: 070/ 720 86 75

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ: 13 àrees suburbanes de la ciutat d'Estocolm, amb alta presència d'immigrants.

POBLACIÓ a la que va dirigit: Veïns

OBJECTIUS generals del projecte: Aprofundiment de la democràcia, participació veïnal, incorporació/integració.

FINANCIACIÓ Privada[] Local[x] Govern Autonòmic[] Govern estatal[] Diputació[]
Europa[]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 199

El Programa es realitza a les zones suburbanes amb la participació activa dels veïns (immigrants en la seva majoria). Les activitats que es realitzen tenen relació amb el fet que els veïns s'organitzen per a millorar el medi ambient físic, cultural, social a través de diversos projectes comuns (per exemple construcció de parcs, renovació de zones verdes, etc

RESULTATS obtinguts:

-Diversos projectes de millora, però, sobretot, participació activa de molts veïns en el desenvolupament de la societat.

REPTES a plantejar-se en aquest projecte i amb la intervenció amb els col·lectius d'immigrants

- Com incorporar més persones en el procés.
- Millorar les formes de representació en tots els estaments de decisió.
- Internalització de la idea de treballar amb el col·lectiu ampli i no exclusivament amb els immigrants.

Preguntes obertes pel debat amb els grups de treball.

Possibilitats que la "diversitat" dona (diferents ètnies, religió, joves, persones d'edat, minusvàlids, etc.

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMISSIÓ DE FESTES COLLBLANC-LA TORRASSA I FUNDACIÓ AKWABA

CODI POSTAL I POBLACIÓ 08904 l'Hospitalet

ADREÇA Orient, 46, baixos

RESPONSABLES: Carme Morro, Lluís Esteve, Anna Mª Gonzalez

ÀMBITS DE DEDICACIÓ: Veïnal, cultural, cooperació i solidaritat

FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

NOM DEL PROJECTE: "LES CULTURES DEL MÓN"

RESPONSABLE: Lluís Esteve

TELÈFON DE CONTACTE: (93) 440 76 96 / 440 95 33

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ Participació social

POBLACIÓ a la que va dirigit: Tots els veïns del barri Collblanc - La Torrassa

OBJECTIUS generals del projecte: Organització de cada col·lectiu d'immigrants per tal de mostrar a la resta de veïns del barri la seva cultura, mostrar la vessant positiva dels països del Sud per tal de millorar la convivència

FINANCIACIÓ Privada[☒] Local[☒] Govern Autonòmic[☒] Govern estatal[☐] Diputació[☐] Europa[☐]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 1997

Cada mes (abril, maig, octubre, novembre) un col·lectiu d'immigrants del barri ha mostrat la seva cultura per mitjà d'un seguit d'activitats:

1. Actuació musical o balls tradicionals a la plaça del mercat.
2. Exposició cultural (artesanía, fotografia,...) a l'aula de cultura durant 15 o 20 dies.
3. Mostra gastronòmica a la plaça del mercat.
4. Xerrada- conferència sobre la realitat del país.
5. Projectió d'una pel·lícula dirigida per un director de cinema del país.

S'ha realitzat un programa educatiu amb 9 escoles del barri. 4.000 alumnes han estat motivats a participar conjuntament amb els seus pares, per mitjà d'un cartell i la consecució d'enganxines en cas de participar en els actes.

Les cultures mostrades han estat la del Magrib, d'Àfrica negra, i del Perú.
També s'ha realitzat una festa de la diversitat amb la participació de 40 ONG

RESULTATS obtinguts

- Molta participació ciutadana, especialment en els actes de carrer.
- Implicació dels col·lectius d'immigrants en l'organització dels actes, especialment dels col·lectius magribí, guineà i peruà.
- Valoració per part de la resta de veïns de la gastronomia, la dansa i la música d'altres cultures.

REPTES a plantejar-se en aquest projecte i amb la intervenció amb els col·lectius d'immigrants

- Donar continuïtat al projecte i difondre'l a d'altres barris de l'Hospitalet i Catalunya.
- Creació d'una cooperativa de treball associat que ofereixi serveis culturals del Sud (mostres gastronòmiques, drups musicals, tallers interculturals,...) a escoles, instituts i a Institucions públiques i privades del país i que creï ocupació en tre el col·lectiu immigrant de la ciutat de l'Hospitalet.

Preguntes obertes pel debat amb els grups de treball.

- Com organitzar un treball previ d'acollida, de comunicació, de confiança abans d'iniciar processos culturals com el presentat.
- Com compatibilitzar la integració a una nova societat i el manteniment de la cultura i els costums propis.

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: **AJUNTAMENT DE RUBÍ**

CODI POSTAL I POBLACIÓ: 08191 Rubí

ADREÇA : Justícia, 21

RESPONSABLE: Soledad Asiaín

ÀMBITS DE DEDICACIÓ: Serveis Socials

FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

NOM DEL PROJECTE: **PROGRAMA D'ADQUISICIÓ D'HABITATGES
DESTINATS A COL·LECTIUS D'IMMIGRANTS.**

RESPONSABLE: PROURSA, Serveis Socials de l'Ajuntament Rubí, CITE.

TELÈFON DE CONTACTE: 588 70 77

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ: Habitatge

POBLACIÓ a la que va dirigit: Col·lectiu d'immigrants de Rubí

OBJECTIUS generals del projecte: Facilitar una vivenda en condicions dignes de forma transitòria, que afavoreixi la plena integració del col·lectiu d'immigrants de la comunitat.

FINANCIACIÓ Privada[] Local[x] Govern Autonòmic[] Govern estatal[] Diputació[]
Europa[x]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 1994

1ª Fase: El·laboració del cens del col·lectiu beneficiari del Programa.

Recerca d'habitatges amb l'objectiu prioritari d'evitar "guethos" i garantir la integració a la comunitat.

2ª Fase: a) Informació al col·lectiu afectat amb l'objectiu d'explicar l'execució del Programa i recollir propostes.

b) Tramitar la compra i hipoteca de sis habitatges

3ª Fase: a) Formació dels grups. Elecció d'habitatges.

b) Acondicionament dels habitatges

4ª Fase: a) Elecció representant, constitució comissió de seguiment.

b) Preparació legal dels contractes.

5ª Fase: Signatura dels contractes. Trasllat als habitatges

RESULTATS obtinguts:

La valoració és positiva i s'ajusta als objectius inicials:

- Informar de les possibilitats i recursos que ofereix la ciutat.
- Facilitar un habitatge en condicions dignes.
- Afavorir la plena integració del col·lectiu d'immigrants a la comunitat.
- Garantir que sigui una xarxa d'establiment temporal.

REPTES a plantejar-se en aquest projecte i amb la intervenció amb els col·lectius d'immigrants:

- Consolidar el projecte amb els objectius abans esmentats

Preguntes obertes pel debat amb els grups de treball.

- Com solventar els buits legals pel que fa referència als nous projectes d'habitatge.
- Com plantejar un programa integral d'actuació municipal

NOM DE L'ENTITAT:

Projecte Xenofília

RESPONSABLE:

Mercè Zegri (coordinadora)

ADREÇA, CODI I POBLACIÓ:

c/Avinyó 29 bxs. 08002 Barcelona

TELÈFON:

268 22 02 Fax 268 19 62

ÀMBIT D'ACTUACIÓ:

municipal

NOM DEL PROJECTE :

XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS DE CIUTAT VELLA -XIVELLA

DATA D'INICI

febrer de 1997

RESPONSABLE DEL PROJECTE

Marta Boltó

telèfon :

268.22.02 / 319.00.96

OBJECTIUS :

- sensibilitzar a la població autòctona i immigrant envers la diversitat.
- crear espais de relacions interpersonals entre persones de diferents orígens, creences i generacions.
- fomentar el canvi d'actituds personals i socials.

POBLACIÓ A LA QUE VA DIRIGIT EL PROJECTE

persones immigrants i autòctones del districte de ciutat vella, de forma individual, grupal i/o al teixit associatiu.

RESULTATS ESPERATS O OBTINGUTS

- . edició del tríptic i full informatiu
- . consolidació de l'equip dinamitzador

- . inici d'intercanvis : llatí, alfabetització, video, informàtica, cuina intercultural, anglès, anar en bici per barcelona.
- . contactes i participació amb entitats i projectes a nivell de districte.
- . finançament pel proper any
- . funcionament autònom a nivell de districte a mig termini

RESUM DE L'EXPERIÈNCIA :

La XARXA D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS DE CIUTAT VELLA sorgeix com a iniciativa del grup de coordinació del Projecte XENOFILIA, a partir d'una reflexió en la recerca de noves formes de treball, en el camp de la sensibilització i l'educació social, basada en les relacions interpersonals i la cooperació, sense barreres d'edat, gènere, classe ni ètnia, en un clima afavoridor del tracte intergeneracional i intercultural.

La idea és ben simple, tots sabem fer alguna cosa, sigui quin sigui el nostre nivell escolar o experiència professional, i podem estar disposats a ensenyar-ho. També segurament, a tots ens interessa alguna de les coses que els altres saben fer i podem tenir ganes d'aprendre-ho.

No es comptabilitzen la importància que es pot donar als coneixements concrets, ni la quantitat d'hores d'ensenyament o d'aprenentatge. Tots els coneixements tenen el mateix valor, i també les persones.

Les Xarxes són espais de trobada i contacte entre persones que volen aprendre i ensenyar, és a dir d'intercanviar.

NOMBRE DE PERSONES QUE PARTICIPEN

- **Persones remunerades :**
1 persona a mitja jornada.
- **Persones voluntaries i funcions**
Equip dinamitzador : 6 persones
45 persones que ofertat i demandat intercanvis diversos
- **Persones immigrades que participen en la gestió del projecte**
- **Persones immigrades que reben el projecte/usuaries.**
12 persones

ALTRES PARTICULARITATS DEL PROJECTE

PUNTS FORTS I FEBLES

PODEU PRESENTAR MATERIAL DIVULGATIU

- 1.- **TRÍPTIC DE LA XARXA DE CIUTAT VELLA.**
- 2.- **FULL INFORMATIU**
- 3.- **LLIBRE DE LES XARXES D'INTERCANVI DE CONEIXEMENTS.**

PROJETE MIGRA-MEDIA (Xenofilia):

* NOM DEL PROJECTE:

Migra.Media

* DATA D'INICI: 1/1/96

* RESPONSABLE DEL PROJECTE:

Doris Bueso i Boira

* TELEFON: 412 47 10 (matins)

* OBJECTIUS DEL PROJECTE:

- . Desenvolupar metodologies, reflexions i experiències que vinculin la immigració i els mitjans de comunicació.
- . Establir mecanismes per tal de promoure l'accès als mitjans de comunicació de la població immigrada i així contribuir a normalitzar la seva imatge, tot contrarrestant els tòpics i estereotips informatius que fomenten el racisme.
- . Promoure una actitud de reflexió i anàlisi en els professionals del periodisme alhora que es faciliten tècniques i eines per tal de millorar la seva tasca sobre el tema de la immigració.
- . Incloure la immigració en el curriculum de les escoles de periodisme, universitats ...
- . Creació d'un Agència de Notícies especialitzada en la temàtica d'immigració i impulsada per persones que pertanyen a col·lectius d'immigrants i han rebut la mínima formació per tal de desenvolupar tasques periodístiques en premsa escrita, ràdio i TV.

* RESUM DE L'EXPERIENCIA:

a). ACTIVITATS DE FORMACIO:

- . Curs d'Iniciació als mitjans de comunicació per a col·lectius d'immigrants. (abril-setembre 1997)
- . Seminari d'informació "Comunicació i diversitat cultural" a la UAB per a estudiants de periodisme. (28 i 29/10/97)

b). POSTA EN MARXA DE:

- . OBSERVATORI-MEDIA per tal recollir i analitzar els continguts informatius que apareixen en la premsa escrita (d'àmbit general i local de Catalunya) quan a la temàtica d'immigració, solidaritat i racisme.
- . AGENCIA d'informació especialitzada en temes d'immigració, gestionada per persones de col·lectius d'immigrants amb l'objectiu de potenciar i mantenir un fluxe informatiu i un contacte continuat amb els professionals.
- . Seminari de reflexió i sensibilització per a professionals del periodisme, en actiu.

*** NOMBRE DE PERSONES QUE PARTICIPEN:**

- . Persones remunerades i funcions: 2 per la coordinació i 3 professionals.
- . Persones voluntàries i funcions: 6 per la planificació d'un video.
- . Persones immigrades que participen en la gestió del projecte: 1
- . Persones immigrades que reben el projecte/usuàries: 15

*** ALTRES PARTICULARITATS DEL PROJECTE:**

- . Projecció europea.
- . Primer projecte centrat en la immigració i els mitjans de comunicació a Catalunya; amb implicació de persones immigrades.

*** PUNTS FORTS:**

- . Gran implicació de les persones immigrades que han participat en la formació, en tasques d'Observatori i Agència.
- . Projecció i utilitat de la formació en l'aplicació a activitats periodístiques regulars de les persones immigrades.

*** PUNTS FEBLES:**

- . Cap referència prèvia de projectes d'aquest tipus a Catalunya; només iniciatives -adaptades a una altra realitat- al nord d'Europa: França, Holanda i Anglaterra.
- . Poca consciència entre la població immigrada (organitzada fins i tot) sobre la importància dels mitjans en la creació de l'opinió pública.
- . Problemes d'accés a la formació professional de la població immigrada, a l'hora de convalidar estudis o accedir-ne a d'altres.
- . Dificultats d'implicació de professionals en la reflexió i propostes d'actuació respecte la immigració als mitjans.

FITXA DE L'ENTITAT

NOM: FEDERACIÓN ANDALUCIA ACOGE

CODI POSTAL I POBLACIÓ: 41002 Sevilla

ADREÇA: Pascual Gayangos, 41 portal E, 1-C

RESPONSABLE: Octavio Vázquez Aguado

ÀMBITS DE DEDICACIÓ: Col·lectiu d'immigrants

FITXA DEL PROJECTE QUE ES PRESENTARÀ A LES JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

NOM DEL PROJECTE: RECOLZAMENT A L'HABITATGE I A
L'ALLOTJAMENT DELS/LES IMMIGRANTS

RESPONSABLE: Javier Perez Cepero

TELÈFON DE CONTACTE: 959 - 28 50 72

ÀMBITS D'INTERVENCIÓ: Autonòmic

POBLACIÓ a la que va dirigit: Treballadors immigrants que resideixin de forma contínua o discontinua a Andalusia

OBJECTIUS generals del projecte

(Veure annex 1)

FINANCIACIÓ Privada[] Local[] Govern Autonòmic[] Govern estatal[x] Diputació[]
Europa[]

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE (context, activitats que es desenvolupen, paper dels agents que intervenen) S'inicia a l'any 199

(Veure annex 2)

RESULTATS obtinguts

(Veure annex 3)

REPTES a plantejar-se en aquest projecte i amb la intervenció amb els col·lectius d'immigrants:

- Implicar a les entitats locals en la problemàtica de l'habitatge.
- Potenciar la sensibilització de la societat autòctona.
- Creació de dispositius de primera acollida per a paliar les dificultats d'accés al primer habitatge.
- Comptar amb una subvenció estable per a la continuïtat del nostre projecte.

ANEXO 1:

OBJETIVOS GENERALES:

- * ~~Facilitar el acceso a viviendas en condiciones dignas a través de la información, asesoramiento y acompañamiento.~~
- * ~~Apoyar y mejorar las condiciones de habitabilidad de las viviendas ocupadas por trabajadores inmigrantes.~~
- * ~~Sensibilizar y concienciar a la sociedad de acogida para intentar deshacer los prejuicios negativos que existen hacia la población inmigrante.~~
- * ~~Fomentar la coordinación entre las distintas administraciones y organizaciones que intervienen en proyectos similares o tienen responsabilidad política en temas de vivienda.~~
- * ~~Establecer procesos formativos de interculturalidad y acción social para los agentes sociales que intervienen en el programa.~~

ANEXO 2:

DESCRIPCIÓN DEL PROYECTO:

CONTEXTO:

Andalucía, como puerta de entrada de inmigrantes, debe dar respuesta a un fenómeno, el migratorio, que en los últimos años esta aumentando de una manera significativa.

Factores como el asentamiento de una gran mayoría de ellos, unido al fenómeno de la reagrupación familiar debe de incidir en la política social llevada a cabo por el Estado español en materia de inmigración.

Queremos recalcar que no solo trabajamos con una población asentada, sino que siendo Andalucía tierra rica en explotaciones agrarias dedicamos un gran esfuerzo al colectivo de temporeros que continuamente se desplaza a otras tierras en busca de un trabajo que les permita satisfacer sus necesidades más básicas.

El objetivo de nuestra actuación es facilitar el acceso de las personas inmigrantes a una vivienda digna, aunque esta actuación debe ser entendida desde una óptica global y como respuesta/solución por parte de los poderes públicos y los diversos agentes sociales hacia todo el sector de la población que presente estas carencias.

No se debe olvidar que la llegada de otras culturas supone algo positivo, al tener nuevas oportunidades de relaciones, basadas en el respeto al otro, desarrollando habilidades de escucha y empatía.

Las necesidades presentadas por el colectivo de inmigrantes se manifiestan en:

- * Necesidad de un alojamiento estable como principio de normalización e integración social.
- * Dificultad en el acceso a la vivienda por varias causas. Entre ellas destaco:
 - Situación real del mercado (pocas viviendas en régimen de alquiler a elevado coste).
 - No cumplimiento por los inmigrantes de los requisitos exigidos para el contrato (carencia de nóminas fijas y avales).
 - Discriminación racial a la hora de alquilar una vivienda.

*** Alojamiento en condiciones infrahumanas y de hacinamiento.**

A esto queremos añadir, el desplazamiento a barrios marginales a los que se ven abocados los miembros de éste colectivo.

Con lo expuesto, desde la Federación Andaluza Acoge, se lleva a cabo una serie de actuaciones que se expondrán a continuación para tratar de una forma global la problemática residencial.

Para concluir queremos recalcar que la vivienda no debe ser entendida como una mercancía, sino ante todo una necesidad de primer orden que permite el funcionamiento de la organización social siendo un derecho fundamental de ciudadanía.

ACTIVIDADES QUE SE DESARROLLAN:

La hemos enmarcado en tres grandes bloques:

- a) ~~Servicio de acceso a la vivienda.~~
- b) ~~Servicio al apoyo y mantenimiento de la misma.~~
- c) Servicio de apoyo a la integración.

a) Servicio de acceso a la vivienda:

Su finalidad consiste en incidir en el mercado de alojamientos para facilitar el acceso al parque de viviendas en régimen de alquiler.

Las tareas llevadas a cabo en este bloque versan sobre:

- ~~Información/orientación sobre aquellas cuestiones relativas a la~~ búsqueda de viviendas.
- ~~Intervención en conflictos entre arrendadores/arrendatario.~~
- Coordinación con asociaciones de vecinos y centros cívicos.

- Seguimiento de las personas beneficiarias.

b) Servicio de apoyo al mantenimiento de la vivienda:

Como se indica, su principal cometido es el de mejorar y/o mantener las condiciones de habitabilidad para evitar brotes de rechazo de los vecinos o conflictos con el propietario de la vivienda.

Desde este servicio se apoya a:

- Instalación y reparación de servicios básicos.
- Mejora del mobiliario doméstico.
- Adquisición de muebles.
- Prestaciones económicas en lo referente al pago de agua, luz...
- Información sobre derechos y deberes de los inquilinos.

c) Servicio de apoyo a la integración:

Las actividades detalladas en este apartado versan sobre la normalización e integración de la comunidad inmigrante. Para tal fin se trabaja sobre:

- Información sobre los distintos servicios existentes a los que pueden acceder.
- Apoyo a la reagrupación familiar.
- Derivación a otros programas de nuestra asociaciones así como a los Servicios Sociales Comunitarios.
- Visitas a domicilio para efectuar un seguimiento y ofrecer apoyo psicosocial.
- Escolarización y seguimiento de los menores.
- Ofrecimiento de alternativas para aprender la lengua y cultura de acogida.
- Planteamiento de actividades formativas, de ocio y tiempo libre.

PAPEL DE LOS AGENTES QUE INTERVIENEN:

El papel de los agentes sociales, que intervienen en el desarrollo del programa, pasa en primer lugar por un conocimiento de la realidad de la inmigración. Para ello, a través de sesiones formativas vamos estudiando las distintas culturas y las formas de acceder a ellos.

El intercambio de experiencias de las distintas realidades en Andalucía, el establecimiento de unas estrategias de intervención, unido a la evaluación y seguimiento del proyecto completan el papel de los agentes sociales que intervenimos en la problemática del alojamiento.

RESULTADOS OBTENIDOS:

A la hora de evaluar los resultados obtenidos resaltamos que deben de realizarse a largo plazo. Los objetivos expuestos en este proyecto requieren un largo periodo de tiempo para que se consoliden.

En estos tres años de funcionamiento del proyecto hemos ido avanzando "lentamente pero seguro" en la profundización de los mismos.

En lo referente a la información y orientación sobre el acceso a una vivienda de alquiler destacar que ha sido positiva, aunque debido a la precaria situación socio-económica de los inmigrantes, las viviendas que ocupan son de dimensiones reducidas y mal acondicionadas. Como negativo afirmar el rechazo por parte de arrendadores a alquilar una vivienda a miembros de este colectivo.

Con respecto a la adquisición de muebles se ha podido resolver fácilmente debido a la gran oferta de muebles de segunda mano existentes en la comunidad.

FEDERACION
ANDALUCIA ACOGE

Valoramos positivamente efectuar visitas domiciliarias, ya que con ellas conocemos en profundidad la realidad socio-familiar, así como las condiciones de la vivienda.

Para concluir y como expectativas de futuro, seguiremos trabajando en la línea marcada haciendo especial hincapié en la implicación de las entidades públicas en la problemática de este sector.

10.45-12.30

GRUPS DE TREBALL

- Estratègies per millorar l'accés i les condicions d'habitatge.
- Barri i immigració un nou paisatge humà. Consideracions a tenir en compte per la convivència intercultural.
- Associacionisme i participació dels col·lectius d'immigrants en projectes de desenvolupament comunitari
- Programa de desenvolupament local: línies d'actuació a considerar desde la perspectiva del treball amb la població immigrada.

12.30-12.45

Descans

12.45-13.30

Fundació Càritas Girona. "Política global d'intervenció amb immigrants" a càrrec del Sr. Joaquim Gjol
A.E.P. Desenvolupament Comunitari. "El dret a la ciutat en la perspectiva del desenvolupament social local" a càrrec del Sr. Carles Riera

13.30-14.15

Taula de conclusions. Lectura de les conclusions dels grups de treball i cloenda de les jornades amb la participació de:

Elsa López. Federació de Col·lectius d'Immigrants a Catalunya

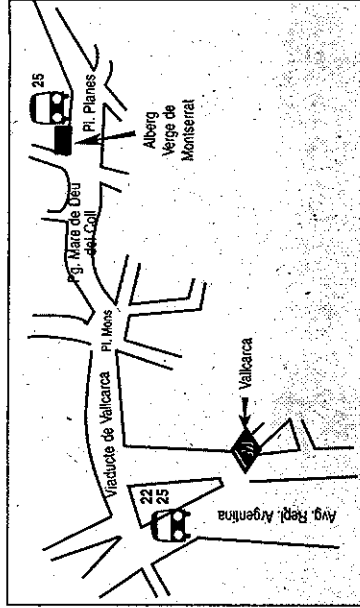
Montserrat Solé Pla Interdepartamental d'Immigració. Òrgan Tècnic.

Joaquim Gjol Fundació Càritas Girona,

Carles Riera A.E.P. Desenvolupament Comunitari.

Modera:

Montse Cervera Direcció General de Serveis Comunitaris. Unitat de minories ètniques.

Lloc:

Alberg Verge de Montserrat
Passeig Mare de Déu del Coll, 41-51
Barcelona

Metro Vallcarca (línia verda)
Autobusos 22,25,28

Secretaria Tècnica:

Via Laietana, 54 4t 3a 08003 Barcelona
Telèfon 2680477

Direcció General de Serveis Comunitaris
c/ Diputació, 92 08015 Barcelona
Telèfon 4263838

Inscripció:

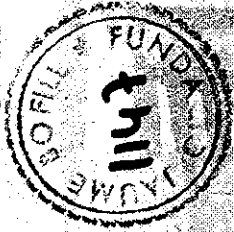
2.000pts. inclou l'apat del dia 21 de novembre.

Forma de pagament, per transferència bancària

Banc Atlàntic, a favor d'AEP Desenvolupament Comunitari
0008-0010-58-1100149400

Data límit d'inscripció : **18 de novembre.**

JORNADES SOBRE L'ARRELAMENT DE LA IMMIGRACIÓ EN LA SOCIETAT D'ACOLLIDA: L'HABITATGE I L'ASSOCIACIONISME

DIES 21 I 22 DE NOVEMBRE

ORGANITZA:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General de Serveis Comunitaris

Associació per a
l'Estudi i la Promoció del

**DESENVOLUPAMENT
COMUNITARI**

1997 any europeu

contra el racisme
Catalunya
un país solidari

PRESENTACIÓ DE LES JORNADES

El nostre país ha estat tradicionalment una terra d'acollida de grups de població que provenen d'altres indrets. Actualment, amb els processos de transformació econòmica que es viuen i amb la distribució territorial del treball, Catalunya té moltes possibilitats de continuar essent un lloc triat per la població que emigra dels països no comunitaris.

Les dificultats amb les que aquestes persones es troben al nostre país, fan que sovint es generin processos negatius d'incorporació a la societat que els acull. Les raons són diverses: l'aplicació d'una legislació que té molt més de policial que d'integradora; la por d'allò desconegut, tant per part de la població que arriba com per part de la població que acull; la manca de coneixement de la llengua i dels costums; la precarietat i les males condicions de les ocupacions laborals; els sistemes d'accés a l'habitatge i la situació de degradació en què aquests es troben...

L'objectiu d'aquestes jornades és poder oferir un espai de reflexió, coneixement i intercanvi d'experiències de treball realitzades en el marc de la Unió Europea, l'Estat Espanyol i Catalunya en els àmbits de l'habitatge i de la participació social. Esperem que aquestes jornades puguin contribuir una mica més a la participació dels col·lectius d'immigrants a la vida social de Catalunya.

Les experiències que proposen inclouen tant l'àmbit de l'habitatge, com també el de la participació, entesa en un sentit ampli, de participació en la vida diària, en entitats de barri, en les dinàmiques dels pobles i ciutats de casa nostra. La característica definidora d'aquesta jornada serà el seu contingut pràctic per a la recerca de criteris i elements estratègics d'intervenció.

21 de novembre 1997

9.00-9.30

Arribada i entrega de documentació

9.30-10.00

Presentació del seminari de treball
Contextualització de les jornades a càrrec de l'Honorable **Sr. Antoni Comas**, Conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Representació de la DGV de la Unió Europea

10.00-10.30

Presentació de l'informe sobre la situació dels immigrants en relació a l'habitatge a Catalunya, elaborat pel grup de treball d'habitatge del Consell Assessor d'Immigració del Pla Interdepartamental d'Immigració de la Generalitat, a càrrec del **Sr. Josep M. Violant**, director general de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar Social.

10.30-11.15

Presentació dels projectes "Planing for rial", organització urbanística del barri amb la participació del col·lectiu d'immigrants i "Pulo", de recolzament participatiu a famílies amb nens i nenes de 2 a 4 anys. Associació **Monhino da Juventude de Portugal**, a càrrec de la Sra. Lieve Meeressaert

11.15-11.45

Descans

11.45-12.45

Presentació dels projectes

"Accés i manteniment d'habitatges normalitzats"
Andalucía Acoge, a càrrec de Javier Pérez Cepero

"Habitatge: accés a la vivenda, rehabilitació i defensa dels drets del llogater immigrant". **Projecte Xenofília Barcelona**.

12.45-13.45

Rehabilitació d'habitatges amb finalitat social, de l'Ajuntament de Vilafraanca del Penedès. Una experiència de coordinació entre diferents departaments municipals, a càrrec de la Sra. Glòria Clavero, Cap de Serveis Socials

"Projecte d'habitatge per a immigrants", de l'Ajuntament de Rubí, a càrrec de la Sra. Solé Asiain, Cap de Serveis Socials i Sra. Carme Amat, treballadora social.

14.00-16.00

DINAR

16.00-17.00

Taula rodona: Presentació de tres experiències de persones immigrades a Catalunya. Moderat per la Sra. Elisabeth Uribe, historiadora especialitzada en temes de comunicació intercultural.

17.00-17.45

Presentació dels projectes "Maison de Tous" i la "Sablière", de participació en el desenvolupament social en l'àmbit de l'habitatge, del **Mouvement pour un développement social local**, a càrrec de Daniel Talleyrand

17.45 - 18.30

Presentació del projecte "Les cultures del món", **Fundació AKWABA**, projecte de coneixement i apropament entre diferents cultures a l'Hospitalet, a càrrec del Sr. Lluís Esteve

22 de novembre 1997

10.00-10.45

Presentació del programa "Estocolm inverteix en la ciutat perifèrica", de l'Ajuntament d'Estocolm Programa d'inversió econòmica i social a diferents àrees urbanes d'Estocolm amb població immigrada, a càrrec de Ricardo-Osvaldo Alvarado.